

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงการคลัง. กฎกระทรวงการคลังออกตามความในมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติวิธีงบประมาณ พุทธศักราช 2476.

กระทรวงการคลัง. 120 ปี กระทรวงการคลัง พ.ศ.2418-2538. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงการคลัง, 2538.

แก้วสรร อติโพธิ์ และสุรพล ลีนิติไกรพจน์. สภาวะและปัญหาปัจจุบันของระบบรัฐสภาไทย. วารสารนิติศาสตร์ 14 (กันยายน 2527) : 61-99.

ไกรยุทธ ธีรตยาคินันท์. หลักการงบประมาณแผ่นดิน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์, 2528.

จำนงค์ สายโสภา. บทบาทของรัฐสภาในกระบวนการงบประมาณ. นครหลวง : คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2515.

เฉลิมศักดิ์ จันทรมิม. การควบคุมการกู้เงินของรัฐบาลไทยในทางกฎหมาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ชวลิต ศรีโฉมงาม. ข้อจำกัดทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมงบประมาณแผ่นดินของรัฐสภา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

ชัยอนันต์ สุมทวาณิช. คำชี้แจงและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทคณะกรรมการของสหรัฐอเมริกา. ([ม.ป.ท.], [ม.ป.ป.]) อ้างถึงใน จำนงค์ สายโสภา. บทบาทของรัฐสภาในกระบวนการงบประมาณ. นครหลวง : คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2515.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และคณะ. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 605 สังคมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์, 2537.

ไชยยศสมบัติ, พระยา. คำสอนชั้นปริญญาโททางรัฐศาสตร์ พุทธศักราช 2478. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2478.

ณรงค์ พ่วงพิศ. ประวัติศาสตร์ไทย 3 : ประวัติศาสตร์การปกครองและการเมืองไทย.

กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

ณรงค์ สัจพันธ์โรจน์. การจัดทำ อนุมัติ และบริหารงบประมาณแผ่นดินทฤษฎีและปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 8, กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, 2541.

ณรงค์ สัจพันธ์โรจน์. สารสนเทศเพื่อสนับสนุนงานนิติบัญญัติ ชุด : ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี (information paper). นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า, 2542.

ดำรงราชานุภาพ, กรมพระยา, ชุมนุมพระนิพนธ์ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2534.

ดำรงศักดิ์ จันโททัย. กระบวนการงบประมาณในภาครัฐ PS 216. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์เอกสารทางวิชาการ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.

ทรงพันธ์ บุณนาค. การคลังสมัยก่อน ใน สำนักงบประมาณ 20 ปี, หน้า 111. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, 2522.

ทักษ์ เฉลิมเตียรณ. ความคิดทางการเมืองของ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ และระบบการเมืองแบบพ่อขุนอุปถัมภ์. ใน สมบัติ จันทรวงศ์, รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ (บรรณาธิการ), รักเมืองไทย ภาคประวัติศาสตร์และการเมือง, หน้า 35 – 81. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์, 2519.

ธงทอง จันทรางศุ. "พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว" บรรณการเถลิงศก พุทธศักราช 2543. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. นโยบายการเงินการคลัง 2498-2502 พื้นฐานความเจริญทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน. [ม.ป.ท.] : คิวพร, 2508.

นิพนธ์ โลหกุลวิฑ. หลักการห้ามฝ่ายนิติบัญญัติริเริ่มกำหนดรายจ่ายแผ่นดิน. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

บวร ประพฤติดี. การบริหารการคลังและกระบวนการงบประมาณเล่มที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.

ประสิน โสภณบุญ. ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการประมาณการรายได้ในการงบประมาณแผ่นดินของประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ เวอร์สเทิลิตี้, 2527.

ประสิน โสภณบุญ. วิธีและวงจรงบประมาณแผ่นดินเปรียบเทียบ (ระหว่างประเทศไทย, อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เวอร์สเทิลิตี้, 2527.

ปรีชา สุวรรณทัต, คนดีศรีธรรมศาสตร์. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530), หน้า 101-103.

ปรีชา สุวรรณทัต. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับจ่ายเงินของรัฐกับงบประมาณรายจ่าย. เอกสารภาชีอากร 12 (ก.ย. 36) : 93-101.

ปรีชา สุวรรณทัต. ดร. ปรีชา สุวรรณทัต วิพากษ์ประเด็นประวัติศาสตร์งบประมาณรายจ่ายปี 36 ชัดต่อรัฐธรรมนูญ?. เอกสารภาชีอากร 12 (ก.พ. 2536) : 56-62.

ป้วย อึ้งภากรณ์. บันทึกคำบรรยาย วิชาการคลัง ปริญญาตรี ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2498.

พนม ทินกร ณ อยุธยา. การบริหารงานคลังรัฐบาล เล่มที่ 1 : การบริหารงานคลังรัฐบาล มหภาค 1. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร : ศิลปสยามการพิมพ์, 2532.

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2456

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2476

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502

พินิต อารยะศิริ. กระบวนการตราพระราชบัญญัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2521. วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2533.

เปลื้อง ภูผา. กบฏเมืองสยาม. กรุงเทพมหานคร : ฉัตรเฉลิม, [253-].

ไพศาล ชัยมงคล. งบประมาณแผ่นดิน : ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์, 2526.

สกลวรรณ วรวรรณ, ม.จ. และวิจิตร ลุคิตานนท์. กฎหมายการคลัง. พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, 2477.

มนตรี เจริญฉัตรชัย. การควบคุมการใช้จ่ายเงินแผ่นดินนอกงบประมาณ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย คณะนิติศาสตร์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2539.

มนตรี รุปลสุวรรณ. กฎหมายรัฐสภา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2539.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. เอกสารการสอนชุดวิชา กฎหมายมหาชน (Public Law) หน่วยที่
1-7 สาขาวิชานิติศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สหมิตร, 2527.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา การคลังและงบประมาณ
(Public Finance and Budgeting) หน่วยที่ 1-8. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร :
สหมิตร, 2527.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. เอกสารการสอนชุดวิชาประวัติศาสตร์ไทย 10201 หน่วยที่ 8-15.
นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2532.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. เอกสารการสอนชุดวิชาประวัติศาสตร์ไทย 10201 หน่วยที่ 9-15.
นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2532.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา การคลังและงบประมาณ
(Public Finance and Budgeting) หน่วย 9-10. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2527.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. เอกสารการสอนชุดวิชาการคลังและงบประมาณ (Public
Finance and Budgeting) หน่วย 9-15. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาราช, 2528.

มานิตย์ จุมปา. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติ
ธรรม, 2541.

มานิตย์ จุมปา. รัฐธรรมนูญใหม่มีอะไรใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เดือนตุลา
จำกัด, 2541.

มัญญ ทองภักดี. คู่มือการงบประมาณและระเบียบการคลัง งบประมาณแผ่นดิน เงินคงคลัง ตรวจ
เงินแผ่นดิน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พัฒนาหลักสูตร, [ม.ป.ป.].

เมธี ครอบแก้ว. ความสำคัญของการวางแผนด้านภาษีอากรต่อการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของไทย. ใน สำนักงานประมาณ 25 ปี. [ม.ป.ท.] : 2527.

ยุทธนา ศรีตระกุล. ปัญหาและผลกระทบทางเศรษฐกิจและการคลังที่เกิดจากการใช้จ่ายเงินแผ่นดินนอกงบประมาณ : ศึกษาการตั้งงบประมาณรายจ่ายขาดใช้. เอกัตศึกษาทางกฎหมายเศรษฐกิจและธุรกิจ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

ระเบียบการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ

ระเบียบการใช้จ่ายเงินทุนสำรองจ่าย ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2510

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2521

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 107 ตอนที่ 125 ฉบับพิเศษ 19 กรกฎาคม 2533 หน้า 1

วิวัฒน์ชัย ไชยยันต์. กฎหมายการคลัง. พระนคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, 2493.

วีระ ไทยวานิช. การควบคุมงบประมาณแผ่นดินโดยรัฐสภาในประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีงบประมาณรายจ่าย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

เวียงชัย จันทร์เจริญ. ปกิณกะกฎหมายงบประมาณ-ถอยหลังเข้าคลอง. วารสารกรมบัญชีกลาง 27 (ก.ย.-ต.ค. 2529) : 78.

ศุภลักษณ์ พิณีภูวดล. คำอธิบายกฎหมายมหาชนการคลังและภาษีอากร *ทฤษฎีและหลักกฎหมายภาษีอากร. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2544.

ศุภลักษณ์ พิณีภูวดล. ที่มาสถาบันการคลังของไทย. วารสารกฎหมายฉบับครบรอบ 20 ปี 20 (พฤศจิกายน 2543) : 119-120.

ศุภลักษณ์ พิณีภูวดล. สาระสำคัญของการจัดทำและการอนุมัติงบประมาณในระบบการคลังฝรั่งเศส. วารสารกฎหมาย 20 (ก.ค. 2544) : 83-99.

สมคิด เลิศไพฑูรย์. คำอธิบายกฎหมายการคลัง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2539.

สมชาติ ธรรมศิริ และสุกัญญา หอมชื่นชม. สำนักงานประมาณรัฐสภา. จุลสาร 3 (กันยายน 2538) : 42.

สมบุญรณ์ สุขสำราญ. การเมืองการปกครองสหราชอาณาจักร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์, 2527.

สมาพร ประดิษฐ์นิยกุล. การกำหนดกรอบระยะเวลาหนึ่งปีของงบประมาณแผ่นดินตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

ส่วนเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานนโยบายและสารสนเทศการงบประมาณ, สำนักงานประมาณ. หลักเกณฑ์การก่องหน้ผูกพันข้ามปีงบประมาณและมาตรการที่เกี่ยวข้อง. (ตามมติ ค.ร.ม. เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2541).

สำนักงานประมาณ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. การปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณ. [ม.ป.ท.], 2542.

สำนักงานประมาณ, สำนักงานนายกรัฐมนตรี. อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ นายสิริ ปกาสิต สำนักงานประมาณ. พระนคร : สำนักงานประมาณ, 2509.

สำนักงานประมาณ. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 [Online] แหล่งที่มา : <http://www.bb.go.th>. (ตุลาคม 2544)

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. รัฐธรรมนูญแห่งประเทศญี่ปุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2541.

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส ค.ศ. 1985 แปลจาก Constitution de la République française du 4 octobre 1958. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2541.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2540.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 38/2502.
วันที่ 15 ตุลาคม 2502.

สุขุม นวลสกุล. วิชา นภาศิริกุลกิจ และวิศิษฐ์ ทวีเศรษุ. การเมืองและการปกครองไทย. พิมพ์
ครั้งที่ 4, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.

หยุด แสงอุทัย. คำบรรยายหลักรัฐธรรมนูญทั่วไป, กฎหมายเลือกตั้งทั่วไป และคำอธิบายโดย
สังเขปของรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรไทย. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา,
2503.

หลักเกณฑ์การก่อกำหนดผู้ก่อกำหนดปริมาณและมาตรการที่เกี่ยวข้อง (ตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2541)

อนันต์ เกตุวงศ์. ระบบการปกครองแบบรัฐสภาของประเทศอังกฤษ. พระนคร : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2514.

อรพิน ผลสุวรรณีย์. สบายรูป. การจัดทำและการอนุมัติงบประมาณ. วารสารนิติศาสตร์ 21
(กันยายน 2534) : 348 – 351.

อรัญ ธรรมโน. ความรู้ทั่วไปทางการคลัง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บริษัทพิช
จำกัด, 2518.

อินทราธิปไตย, พระยา. ลักษณะจดหมายราชการ. พระนคร : โรงพิมพ์ศรีหงส์, 2476.

อิสสระ นิติทัศน์ประภาส. "กฎเกณฑ์ในทางกฎหมายเกี่ยวกับการคลังมหาชน" เอกสารประกอบ
คำบรรยายวิชากฎหมายการคลังชั้นปริญญาโทคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราม
คำแหง, 2535 (โรเนียว). อ้างถึงใน สมคิด เลิศไพฑูรย์. คำอธิบายกฎหมายการคลัง.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2539.

อิสสระ นิติทัศน์ประภาส. ความเป็นมาในการตราพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พุทธศักราช 2495.
อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนางชวนชื่น นิติทัศน์ประภาส. กรุงเทพมหานคร :
พันธ์พิไลขิง, 2533.

เอนก เขียวถาวร, สมคิด แสงเพชร และอดัมภินพวงศ์. จักรวาล. การคลังรัฐบาล. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2535.

ภาษาต่างประเทศ

Bernett, H. Constitution and Administrative Law. London : Carvendish Publishing, 1995.

Constitution of the United States.

Gaudemet, P. M. et Molinier, J. Finances Publiques TOME I. Paris : Montchrèstien, 1983.

Gordon, C. Erskine May's Treaties on the Law Privileges Proceedings and Usage of Parliament. London : Butterworths, 1983.

Laundy, P. Parliament in the Modern World. Vermont : Gower publishing company, 1989.

Novich, D. Program Budgeting. Cambridge, Mass : Harvard University Press, 1964.

The Fifth French Republic, 1958.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

กฎหมาย พระราชกฤษฎีกา ประกาศ และระเบียบ

1. พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2456
2. พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2476 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
3. พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2499
4. พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502
5. พระราชกฤษฎีกาออกตามความประมวลรัษฎากร
6. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร
7. ประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยการกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร
8. ระเบียบการก่อก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ
9. ระเบียบการใช้จ่ายเงินทุนสำรองจ่าย ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2510
10. หลักเกณฑ์การก่อก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณและมาตรการที่เกี่ยวข้อง (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2541)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**พระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ
พุทธศักราช 2456**

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระประเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า การทำ การยื่น การตรวจ แลการอนุญาตงบประมาณเงินแผ่นดินประจำปี ซึ่งทำอยู่ในเวลานี้เป็นไปตามลักษณะการที่โปรดเกล้าฯ ให้บัญญัติขึ้นไว้เป็นคราว ๆ ตามควรแก่การ บัดนี้ทรงพระราชดำริที่ว่ารูปการทั้งปวงอันเกี่ยวข้องด้วยการงบประมาณนั้น สมควรให้รวบรวมขึ้นเป็นพระราชบัญญัติ เพื่อสะดวกแก่กระทรวงทบวงกรมทั้งปวง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พุทธศักราช 2456" ให้ใช้ตั้งแต่วันซึ่งประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 2 ให้เจ้ากระทรวงทบวงกรมทั้งปวงทำงบประมาณรายได้แลรายจ่ายเงินแผ่นดิน ตามลักษณะแลในแบบซึ่งกระทรวงพระคลังมหาสมบัติวางไว้ แลให้ยื่นงบประมาณไปให้กระทรวงพระคลังตรวจสอบภายในวันซึ่งกระทรวงพระคลังมหาสมบัติกำหนด (ไม่ก่อนวันที่ 10 เดือนพฤศจิกายนในปีหนึ่ง ๆ)

มาตรา 3 ถ้ากระทรวงใดมิได้ยื่นงบประมาณไปยังกระทรวงพระคลังมหาสมบัติภายในวันที่กำหนดในมาตรา 2 แลงบประมาณที่ยื่นไปไม่ทันกำหนดนั้น กระทรวงพระคลังมหาสมบัติเห็นจำเป็นที่จะรับพิจารณามีได้หรือไม่ กระทรวงพระคลัง จะไม่รับพิจารณาแลจะตั้งจำนวนเงินให้ใหม่ตามหลักที่จะตรวจสอบได้จากจำนวนเงินงบประมาณปีเก่าตามที่กระทรวงพระคลัง เห็นสมควรก็อาจทำได้

มาตรา 4 ให้กระทรวงต่าง ๆ ยื่นคำอธิบายแลข้อความหรือบัญชีเพิ่มเติมต่าง ๆ ต่อกระทรวงพระคลัง ตามซึ่งจำเป็นแก่กระทรวงพระคลัง ในการตรวจสอบงบประมาณซึ่งยื่นนั้นโดยละเอียด

มาตรา 5 งบประมาณรายได้แลรายจ่ายประจำปีนั้น เมื่อได้ตรวจสอบแลรวบรวมเข้ายอดแล้ว ให้เสนาบติกระทรวงพระคลังมหาสมบัติทำรายงานชี้แจงนำทูลเกล้าฯ ถวายไม่ช้ากว่าวันที่ 10 เดือนมีนาคมในปีหนึ่ง ๆ เพื่อได้พระราชทานพระดำริในที่ประชุมเสนาบติ แลจะได้พระราชทานพระบรมราชานุญาตไปยังกระทรวงพระคลัง ไม่เกินวันที่ 25 มีนาคม เมื่อได้รับพระราช

ทานพระบรมราชานุญาตแล้ว ให้ย่อรายการในงบประมาณอันได้รวบรวมแล้ว ตราเป็นพระราชบัญญัติประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 6 เมืองบประมาณได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้ว ให้กระทรวงพระคลังส่งสำเนาบประมาณอันได้พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ตั้งเบิกแล้วในกระทรวงหนึ่ง ๆ ไปยังกระทรวงนั้น ๆ แลห้ามมิให้ปฏิบัติการรับจ่ายผิดไปจากงบประมาณนั้น มีช้อยกเว้นแต่ตามที่แจ้งในมาตรา 7 และมาตรา 8

มาตรา 7 การโอนเงินรายจ่ายจากประเภทหนึ่งไปตั้งจ่ายในประเภทอื่นนั้น ให้ทำได้ตามที่กำหนดในข้อบังคับอันจะได้ประกาศตามความในมาตรา 11

มาตรา 8 กระทรวงใดจะต้องจ่ายเงินเพิ่มเติมนอกงบประมาณที่ได้พระราชทานพระบรมราชานุญาตสำหรับกระทรวงนั้น แลไม่มีเงินรายใดในกระทรวงเดียวกันจะโอนมาตั้งจ่ายในที่ต้องการได้ไซ้ ให้เจ้ากระทรวงประมาณเงินที่ต้องการเพิ่มเติมนั้น ยื่นไปยังกระทรวงพระคลังเมื่อกระทรวงพระคลังได้ตรวจสอบแลพิจารณาทางที่จะมีเงินมาตั้งจ่ายได้แล้ว ให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานกระแสพระราชดำริห์ในที่ประชุมเสนาบดี ถ้าเป็นอันพระราชทานพระบรมราชานุญาต แลไม่มีเงินรายใดในกระทรวงอื่นที่จะโอนมาตั้งจ่ายได้ ก็ให้ตราพระราชบรมราชานุญาตเป็นพระราชบัญญัติพิเศษกำหนดงบประมาณเพิ่มเติมประจำปีนั้น ๆ แลประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 9 พระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี แลพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม ตามความซึ่งกล่าวในมาตรา 5 แลมาตรา 8 นั้น ให้ใช้ได้จำเพาะปีของงบประมาณนั้น ๆ เงินที่อนุญาตให้ตั้งจ่ายในปีใดก็ให้สิ้นเขตจ่ายในวันที่ 31 มีนาคมปีนั้น

มาตรา 10 เมื่อสิ้นปีแลได้รวบรวมเข้ายอดบาญชีสำเร็จแล้วให้เสนาบดีกระทรวงพระคลัง รีบทำรายงานอธิบายจำนวนเงินรายได้แลรายจ่ายที่ผิดจากงบประมาณทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อได้ทรงพระราชดำริห์ในที่ประชุมเสนาบดี บรรดาเงินในงบประมาณซึ่งเปลี่ยนไปในระหว่างปีเพราะเหตุโอนไปตั้งจ่ายทางอื่น หรือโดยพระบรมราชานุญาตงบประมาณเพิ่มเติมนั้นให้ชี้แจงด้วย

มาตรา 11 ให้เสนาบดีกระทรวงพระคลัง เป็นเจ้านาที่รักษาราชการตามพระราชบัญญัตินี้ แลให้มีอำนาจออกข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อการนั้นตามแต่จะเห็นสมควร แลโดยพระบรมราชานุญาต

ประกาศมา ณ วันที่ 17 พฤศจิกายน พระพุทธศักราช 2456 เปนวันที่ 1103 ในรัชกาลปัตยบันนี้

ข้อบังคับเสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ
ตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ พ.ศ.2456

ตามซึ่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.2456 มาตรา 11 มอบอำนาจแก่เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ให้ออกข้อบังคับได้ตามพระราชบัญญัตินั้น พระเจ้าพี่ยาเธอกรมหลวงจันทบุรีนฤนาถ เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ออกข้อบังคับดังต่อไปนี้

ข้อ 1 งบประมาณรายได้แลรายจ่ายสำหรับศกหนึ่ง ๆ นั้นให้ส่งต่อกระทรวงพระคลังในวันที่ 15 ธันวาคมก่อนวันที่ 15 ธันวาคม ในศกก่อน แลให้ทำในแบบพิมพ์ซึ่งกระทรวงพระคลัง, จ่ายให้

ข้อ 2 งบประมาณรายจ่ายกระทรวง แลกรมทั้งปวงงบหนึ่ง ๆ ให้แยกเป็นประเภทใหญ่ ๆ 2 ประเภท คือเงินเดือนประเภทหนึ่ง ค่าใช้สอยประเภทหนึ่ง ประเภทค่าใช้สอยนั้นให้แยกเป็นประเภทเล็กอีกชั้นหนึ่งตามแต่กระทรวงพระคลังจะกำหนด ในงบประมาณงบใดถ้าจะขอจ่ายซึ่งไม่ประจำ ก็ให้ตั้งประเภทใหญ่ เรียกว่าประเภทการจรอีกประเภทหนึ่ง

ข้อ 3 ห้ามมิให้ตั้งงบประมาณสำหรับตำแหน่งใหม่ถ้าขึ้นเงินเดือนตำแหน่งเก่า (นอกจากขึ้นรายปีตามอัตรา) เว้นแต่จะได้รับอนุญาตก่อนแล้ว แต่การขึ้นเงินเดือนบางรายซึ่งได้รับอนุญาตไม่ทันที่เจ้าของกระทรวงจะตั้งในงบประมาณ แต่ได้แจ้งให้กระทรวงพระคลังทราบก่อนวันที่ 31 มกราคมในศกก่อนนั้น กระทรวงพระคลัง จะตั้งเพิ่มงบประมาณให้

ข้อ 4 งบประมาณค่าใช้สอยให้ตั้งเงินตามที่กำหนดว่าจะจ่ายจริงในศกหน้า ถ้าเงินที่ตั้งนั้นมีจำนวนผิดไปจากจำนวนเงินที่อนุญาตปีก่อนมาก ๆ ก็ให้เจ้าของกระทรวงยื่นคำอธิบายให้แจ่มแจ้ง

ข้อ 5 งบประมาณการจรรนั้น ให้ตั้งเงินจำแนกรายการเป็นราย ๆ มีคำชี้แจงรูปการแลจำนวนเงินที่ประมาณว่าจะต้องจ่ายทั้งสิ้นจนการนั้นสำเร็จ กับทั้งจำนวนเงินที่จะขอจ่ายในปีของงบประมาณนั้นด้วย

ข้อ 6 การโอนเงินค่าใช้สอยจากประเภทหนึ่ง ไปตั้งจ่ายในประเภทอื่นในงบประมาณเดียวกันนั้นเข้ากระทรวงอนุญาตให้โอนให้แต่ต้องแจ้งความให้กรมตามแลกรมสารบาญชีทราบทุกราย

ข้อ 7 การโอนเงินจากประเภทใหญ่ (ซึ่งกล่าวในข้อ 2) ไปตั้งจ่ายในประเภทใหญ่อีกประเภทหนึ่งนั้น ถ้าโอนอยู่ในงบประมาณกระทรวงเดียวกันแล้ว กระทรวงพระคลัง เป็นผู้อนุญาตได้ ให้เจ้ากระทรวงผู้ขอโอนยื่นบัญชีโอนมายังกระทรวงพระคลังตามแบบ 3 ซึ่งกำหนดไว้ในท้าย

ข้อบังคับนี้ การโอนเงินประเภทใหญ่ที่กล่าวในข้อนี้ ห้ามมิให้โอนไปตั้งจ่ายเป็นเงินเดือนเงินเดือน
ซึ่งยังมิได้อนุญาตอัตรา

ข้อ 8 กระทรวงใดจะขอโอนเงินตามที่กล่าวในข้อ 7 แห่งข้อบังคับนี้ก็ดี ขอเพิ่มเติม
ตามที่กล่าวในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติก็ดี กระทรวงนั้นต้องยื่นคำชี้แจงต่อกระทรวงพระคลัง
โดยละเอียด

หอรัษฎากรพิพัฒน์

วันที่ 17 พฤศจิกายน พระพุทธศักราช 2456

(ลงพระนาม) กิติยากร

สนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ
พุทธศักราช 2476
พระราชบัญญัติ ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรถวายคำปรึกษาว่า สมควรแก้ไขวิธีการงบประมาณให้เหมาะสมแก่ความต้องการแห่งสมัยยิ่งขึ้น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พุทธศักราช 2476"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พุทธศักราช 2456 และบรรดากฎและข้อบังคับใด ๆ ซึ่งขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ให้กระทรวงทบวงกรมทำงบประมาณรายรับรายจ่ายประจำปี ตามลักษณะและในแบบซึ่งกระทรวงการคลังได้วางไว้ และให้ยื่นงบประมาณไปให้กระทรวงการคลังภายในวันซึ่งกระทรวงการคลังกำหนด แต่ไม่ก่อนวันที่ 1 พฤศจิกายน

มาตรา 5 ให้กระทรวงทบวงกรมทำคำอธิบายและบัญชีเพิ่มเติมโดยละเอียดเพื่อประกอบงบประมาณที่ยื่นนั้น

มาตรา 6* ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีต่อสภาผู้แทนราษฎรภายในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาลงมติตามรัฐธรรมนูญ

* มาตรานี้ได้ถูกยกเลิกและบัญญัติขึ้นแทน ให้ดูมาตรา 3 แห่ง พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2477

มาตรา 7** งบประมาณประจำปีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรนั้น ให้แสดงยอดเงินรายรับรายจ่ายเป็นหมวดหมู่ และบัญชีรายละเอียดประกอบ

มาตรา 8 ถ้าในปีใดจำนวนเงินที่อนุญาตไว้ตามงบประมาณปรากฏว่าไม่พอสำหรับการใช้จ่ายประจำปีก็ดี มีความจำเป็นที่จะตั้งรายจ่ายขึ้นใหม่ในระหว่างปีสำหรับกิจการใหม่ อันมิได้กล่าวไว้ในงบประมาณประจำปีนั้นก็ดี ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติมต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา

มาตรา 9 เงินงบประมาณเหลือจ่ายตามที่อนุญาตไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติมนั้น จะยกไปตั้งจ่ายในปีต่อไปมิได้ งบประมาณปีใดสิ้นเขตในวันที่ 31 มีนาคม ปีนั้น

มาตรา 10 เมื่อสิ้นปีและได้รวบรวมรายรับรายจ่ายเข้ายอดบัญชีสำเร็จแล้วให้กระทรวงการคลังรับทำรายงานอธิบายจำนวนเงินรายรับรายจ่ายในระหว่างปีเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อยื่นต่อสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

มาตรา 11 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ประกาศมา ณ วันที่ 9 ธันวาคม พุทธศักราช 2476 เป็นปีที่ 9 ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

** มีเพิ่มเติมเป็นมาตรา 7 ทวิ ให้ดู พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2480

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ
พุทธศักราช 2477

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ 7 มีนาคม พุทธศักราช 2477)

อนุวัตน์จาตุรนต์

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

ตราไว้ ณ วันที่ 9 เมษายน พุทธศักราช 2478

เป็นปีที่ 2 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่าสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณบางมาตรา

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พุทธศักราช 2477"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีต่อสภาผู้แทนราษฎร ภายในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณามติตามรัฐธรรมนูญ"

ผู้รับสนองพระราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์

รัฐมนตรี

พระราชบัญญัติ

วิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 3)

พุทธศักราช 2480

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2480)

อาทิตยทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

พล.อ.เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

พระราชบัญญัติ

วิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2481

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

ตราไว้ ณ วันที่ 25 สิงหาคม พุทธศักราช 2480

เป็นปีที่ 4 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่าสมควรเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
บางประการ

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่
3) พุทธศักราช 2480"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พุทธศักราช 2480 เป็นต้น
ไป

มาตรา 3 ให้เติมข้อความต่อไปนี้เป็นมาตรา 7 ทวิ ในพระราชบัญญัติวิธีการบ
ประมาณ พุทธศักราช 2476

"มาตรา 7 ทวิ เงินงบประมาณประจำปีประเภทเงินเดือนของกรมหรือสำนักงานหนึ่ง
ๆ ในกระทรวงเดียวกัน ถ้ามีเหตุพิเศษเพื่อจะกำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือน และได้ทำความตก

ลงกับ ก.พ. ตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช 2479 ก่อนแล้ว จะรวมสมทบกับงบประมาณประเภทเงินเดือนสำนักงานปลัดกระทรวง หรืองบประมาณของสำนักงานราชเลขาธิการในพระองค์ จะรวมสมทบกับงบประมาณของสำนักพระราชวังก็ย่อมทำได้"

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พ.อ.พหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2480)

อาทิตยทิพอาภา

พล.อ.เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ 27 มกราคม พุทธศักราช 2481

เป็นปีที่ 5 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขวิธีการงบประมาณให้เหมาะสมแก่ความต้องการแห่งสมัยยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2481"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 งบประมาณรายรับรายจ่ายประจำปีนั้น ให้เริ่มต้นวันที่ 1 ตุลาคม และหมดเขตวันที่ 30 กันยายน ของอีกปีหนึ่งตามประเพณีหลวง กำหนดเวลาดังกล่าวแล้วนั้นให้เรียกว่าปีงบประมาณและให้เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พุทธศักราช 2482 เป็นต้นไป

มาตรา 5 ให้กระทรวงทบวงกรมทำงบประมาณรายรับรายจ่ายประจำปีตามลักษณะและในแบบซึ่งกระทรวงการคลังได้วางไว้ และให้ยื่นงบประมาณไปให้กระทรวงการคลังภายในวันซึ่งกระทรวงการคลังจะได้กำหนดไว้

มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีต่อสภาผู้แทนราษฎรภายในวันที่ 1 สิงหาคม เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรปรึกษาลงมติตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา 7 สำหรับงบประมาณแผ่นดินระหว่างวันที่ 1 เมษายน ถึงวันที่ 30 กันยายน พุทธศักราช 2482 นั้น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติพิเศษต่อสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา 8 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

[55 ร.จ. ตอนที่ 58 ลงวันที่ 30 มกราคม 2481]

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติ

วิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 5)

พุทธศักราช 2482

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2480)

อาทิตยทิพอาภา

พล.อ.เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ 27 ตุลาคม 2482

เป็นปีที่ 6 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขบทบัญญัติว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
บางประการ

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัติให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่
5) พ.ศ.2482"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2483 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ
(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2480 และใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 7 ทวิ เงินงบประมาณประจำปี ประเภทเงินเดือนของกรม หรือสำนักงาน
หนึ่ง ๆ ในกระทรวงเดียวกัน ถ้ามีเหตุพิเศษเพื่อกำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือน และได้ทำความ
ตกลงกับ ก.พ.ตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2482 ก่อนแล้ว
จะรวมสมทบกับงบประมาณประเภทเงินเดือนของกรมอื่นหรือของสำนักงานปลัดกระทรวงใน
กระทรวงนั้น หรืองบประมาณของสำนักงานราชการในพระองค์ จะรวมสมทบกับงบ
ประมาณของสำนักพระราชวังก็ย่อมทำได้"

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ปิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติ

วิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 6)

พุทธศักราช 2483

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2480)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล.อ.เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ 6 กันยายน พุทธศักราช 2483

เป็นปีที่ 7 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่าสมควรแก้ไขวิธีการงบประมาณให้เหมาะสมแก่ความต้องการแห่งสมัยยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัติให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 6) พ.ศ.2483"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 งบประมาณรายรับรายจ่ายประจำปีนั้น ให้เริ่มต้นวันที่ 1 มกราคม และหมดเขตวันที่ 31 ธันวาคม แห่งปีเดียวกันตามปฏิทิน กำหนดเวลาดังกล่าวแล้วนั้นให้เรียกว่าปีงบประมาณและให้เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2484 เป็นต้นไป

มาตรา 5 ให้กระทรวงทบวงกรมทำงบประมาณรายรับรายจ่ายประจำปีตามลักษณะและแบบ ซึ่งกระทรวงการคลังได้วางไว้ และให้ยื่นงบประมาณไปให้กระทรวงการคลังภายในวันซึ่งกระทรวงการคลังจะได้อำหนด

มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีต่อสภาผู้แทนราษฎร ภายในวันที่ 1 พฤศจิกายน ก่อนเริ่มปีงบประมาณ

มาตรา 7 สำหรับงบประมาณแผ่นดินระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2483 นั้น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติพิเศษต่อสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา 8 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ
พุทธศักราช 2499
ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 18 กันยายน พ.ศ.2499
เป็นปีที่ 11 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.2499"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

- (1) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พุทธศักราช 2456
- (2) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พุทธศักราช 2476
- (3) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พุทธศักราช 2477
- (4) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2480
- (5) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2481
- (6) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2482
- (7) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2483

ส่วนบรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ซึ่งขัดหรือแย้งต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 งบประมาณรายรับรายจ่ายประจำปีนั้น ให้เริ่มต้นตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม และสิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคม แห่งปีเดียวกันตามปีปฏิทิน กำหนดเวลาดังกล่าวให้เรียกว่าปีงบประมาณ

มาตรา 5 งบประมาณรายรับ ให้กระทรวงทบวงกรมจัดทำ

งบประมาณรายจ่ายนั้น ให้กระทรวงทบวงกรมจัดทำสำหรับราชการบริหารส่วนกลาง และให้จังหวัดจัดทำสำหรับราชการบริหารส่วนภูมิภาคของจังหวัดแต่ละจังหวัด ในกรณีที่กระทรวงการคลังไม่อาจตั้งงบประมาณตามความต้องการของกระทรวงทบวงกรมหรือจังหวัดได้ให้กระทรวงการคลังทำความตกลงกับกระทรวงทบวงกรมที่เกี่ยวข้องกันนั้น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามลักษณะและแบบซึ่งทางกระทรวงการคลังได้วางไว้และยื่นงบประมาณไปให้กระทรวงการคลังภายในวันซึ่งกระทรวงการคลังกำหนด

บทบัญญัติในวรรคสองไม่ตัดอำนาจของกระทรวงทบวงกรม ในการเสนอข้อแก้ไขเพิ่มเติมงบประมาณรายจ่ายซึ่งจังหวัดจัดทำ

มาตรา 6 ให้กระทรวงทบวงกรมและจังหวัด จัดทำคำอธิบายและบัญชีเพิ่มเติมโดยละเอียดเพื่อประกอบงบประมาณที่ยื่นนั้น

มาตรา 7 ให้คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีต่อสภาผู้แทนราษฎร ภายในวันที่ 1 พฤศจิกายน ก่อนเริ่มปีงบประมาณ

มาตรา 8 งบประมาณประจำปีที่คณะรัฐมนตรีเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรนั้น ให้แสดงยอดเงินรายรับรายจ่ายเป็นหมวดหมู่ โดยจัดแยกเป็นบัญชีรายละเอียดประกอบ สำหรับยอดเงินรายจ่ายให้แยกเป็นรายจ่ายของราชการบริหารส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนภูมิภาคของจังหวัดแต่ละจังหวัด

มาตรา 9 งบประมาณประจำปีของกรม หรือสำนักงานหนึ่ง ๆ ในกระทรวงเดียวกัน ถ้ามีเหตุพิเศษและได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังแล้ว จะตั้งรวมกับงบประมาณของกรมอื่น หรือของสำนักงานปลัดกระทรวงในกระทรวงนั้นก็ยอมทำได้

มาตรา 10 การแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งในส่วนราชการของสำนักงานหรือกรมเดียวกัน ระหว่างราชการบริหารส่วนกลางกับจังหวัด หรือระหว่างจังหวัดกับจังหวัดนั้น ถ้าปรากฏว่าอัตราเงินเดือนที่ว่างหรือที่มีอยู่นั้นไม่พอจะเบิกจ่ายให้แก่ข้าราชการผู้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ ให้ถือว่าเป็นการโอนงบประมาณประเภทเงินเดือนของข้าราชการผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นตามตัวไป และให้สับเปลี่ยนกับอัตราเงินเดือนที่ว่างหรือที่มีอยู่มาแทนได้ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นอัตราเงินเดือนในชั้นเดียวกัน เว้นแต่ในกรณีที่มีอัตราเงินเดือนว่างพอจะเบิกจ่ายให้แก่ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นได้

มาตรา 11 ถ้าในปีใดจำนวนเงินที่อนุญาตไว้ตามงบประมาณปรากฏว่าไม่พอสำหรับการใช้จ่ายประจำปีก็ดี มีความจำเป็นที่จะตั้งรายจ่ายขึ้นใหม่ในระหว่างปีสำหรับกิจการใหม่ อันมิได้กล่าวไว้ในงบประมาณประจำปีนั้นก็ให้คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติมต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา

มาตรา 12 เงินงบประมาณเหลือจ่ายตามที่อนุญาตไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติมนั้นจะยกไปเบิกในปีต่อไปมิได้ งบประมาณปีใด สิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคมปีนั้น

มาตรา 13 เมื่อสิ้นปีและได้รวบรวมรายรับรายจ่ายเข้ายอดบัญชีสำเร็จแล้วให้กระทรวงการคลังทำรายงานอธิบายจำนวนเงินรายรับรายจ่ายในระหว่างปีเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อยื่นต่อสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

มาตรา 14 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป.พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

[73 ร.จ.17 ตอนที่ 77 ลงวันที่ 27 กันยายน 2499]

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ในปัจจุบันนี้งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ยังตั้งไว้ที่กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ แล้วโอนไปจ่ายทางจังหวัด ทำให้ไม่เป็นที่ชัดเจนว่า งบประมาณรายจ่ายซึ่งได้ใช้จ่ายไปทำนุบำรุงจังหวัดแต่ละจังหวัดมีจำนวนเท่าใด เป็นการสมควรที่จะให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเป็นรายจังหวัด วิธีการดังกล่าวนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้จังหวัดสามารถเสนอการขอตั้งงบประมาณให้เหมาะสมกับท้องที่และประชาชนได้ จึงต้องแก้ไขกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณให้สอดคล้องกับวิธีการดังกล่าว กับอีกประการหนึ่ง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณนี้ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาหลายครั้งแล้ว สมควรจะได้ปรับปรุงเสียในโอกาสเดียวกันนี้ด้วย

กฎกระทรวงการคลัง
ออกตามความในมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ พุทธศักราช 2476

อาศัยความในมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พุทธศักราช 2476 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎไว้ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1

สภาพของงบประมาณแผ่นดิน

ข้อ 1 งบประมาณ คือ บัญชียอดเงินแผ่นดินทั้งหมด ที่ประมาณว่าจะได้และจะจ่ายในรอบปีหนึ่ง กำหนดแต่เดือนเมษายนถึงเดือนมีนาคม

ข้อ 2 งบประมาณแยกเป็น 2 แผนก คือ

(1) งบประมาณรายได้ เป็นบัญชียอดเงินซึ่งประมาณว่าจะได้จากรายการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ก. หมวดภาษีอากร เป็นรายได้ที่รัฐบาลเรียกเก็บเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ เช่นภาษีเงินได้ ภาษีสรรพสามิต และอากรแสตมป์ อากรมรดก อากรศุลกากร เป็นต้น

ข. หมวดค่าธรรมเนียม เป็นรายได้ที่เก็บโดยรัฐบาลทำกิจการให้ เช่นค่าธรรมเนียม อำเภอก ค่าธรรมเนียมเรือผ่านประตูน้ำ เป็นต้น

ค. หมวดผลประโยชน์ ได้แก่ รายได้ซึ่งเกิดจากสมบัติของแผ่นดิน เช่นรายได้จากป่าไม้ เหมืองแร่ ดอกเบี้ยเงินฝาก ฯลฯ และการรัฐพาณิชย์ มีการรถไฟ การไปรษณีย์โทรเลข การไฟฟ้า การประปา เป็นต้น

ง. หมวดเบ็ดเตล็ด เป็นรายได้อื่น ๆ อันสงเคราะห์เข้าในหมวดหนึ่งหมวดใดไม่ได้ เช่น เงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน เป็นต้น

รายละเอียดประเภทรายได้ของหมวดต่าง ๆ มีแจ้งอยู่ในภาคผนวก ซึ่งอาจแก้ไขเพิ่มเติมตามควรแก่กาลในภายหน้าก็ได้

(2) งบประมาณรายจ่าย เป็นบัญชียอดเงินซึ่งประมาณว่าจะจ่ายตามรายการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ก. เงินเดือน คือ เงินที่จ่ายเป็นรายเดือนให้แก่ข้าราชการที่ได้รับแต่งตั้ง ในตำแหน่งประจำการในกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ

ข. ค่าใช้สอย คือ เงินค่าใช้จ่ายซึ่งกระทรวง ทบวง กรม จ่ายเพื่อดำเนินกิจการไปโดยปกติ จำแนกเป็น 5 ลักษณะ คือ

ลักษณะ 1 ค่าจ้างและเบี้ยเลี้ยง เป็นเงินจ่ายให้แก่บุคคลเป็นค่าจ้างแรงงานและค่าเบี้ยเลี้ยงตามอัตราแล้วแต่กำหนด เช่น ค่าจ้างเฝ้าสถานที่ ค่าจ้างขนส่ง ค่าจ้างล่ามกับค่าเบี้ยเลี้ยง เงินสินบนรางวัล ฯลฯ

ลักษณะ 2 ค่าพัสดุ เป็นค่าสิ่งของเครื่องใช้ในสถานที่ราชการ เช่น ตู้ โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องพิมพ์ คอมพิวเตอร์ ฯลฯ

ลักษณะ 3 ค่าบำรุงรักษาสถานที่ราชการ เป็นรายจ่ายค่าแรงและค่าของที่เกี่ยวข้องกับการบูรณะซ่อมแซมที่ทำการ เรือนแพ ถนน สะพาน คลอง ประตุน้ำ และสิ่งติดกับที่ดิน ฯลฯ

ลักษณะ 4 ค่าใช้สอยเบ็ดเตล็ด เป็นรายจ่ายเบ็ดเตล็ด เช่น ค่าน้ำ ค่าแรงไฟฟ้า ค่าโทรเลขโทรศัพท์ ค่าเช่าสถานที่ ฯลฯ กับรายจ่ายอย่างอื่นซึ่งจะสงเคราะห์เข้าลักษณะหนึ่งลักษณะใดไม่ได้ที่ตั้งถามไว้ในลักษณะนี้

ลักษณะ 5 เงินอุดหนุน เป็นรายจ่ายอุดหนุนและบำรุงสมาคมหรือสถานการกุศลต่าง ๆ เช่น อุดหนุนราชบัณฑิตยสถาน สภากาชาด โรงพยาบาลโรคเรื้อน ฯลฯ การบำรุง มีบำรุงสำนักงานสันติบาตชาติ ณ ลิงคโพร้ บำรุงสากลอุทกนิคม ฯลฯ

รายละเอียดประเภทรายจ่ายของลักษณะต่าง ๆ มีแจ้งอยู่ในภาคผนวก ซึ่งอาจแก้ไขเพิ่มเติมตามควรแก่กาลในภายหน้าก็ได้

ค. การจร คือรายจ่ายที่มีลักษณะพิเศษไม่เป็นการประจำ โดยการกระทำนั้นจะไม่กระทำเสมอทุกปี คือ เมื่อกิจการนั้นสำเร็จสิ้นแล้วไม่ต้องจ่าย คงจำแนกออกได้เป็น 4 ลักษณะ คือ

ลักษณะ 1 การก่อสร้าง คือการก่อสร้างซึ่งกระทำคราวเดียว เช่นสร้างตึก เรือนโรง ถนน สะพาน ฯลฯ

ลักษณะ 2 การจัดซื้อ คือการจัดซื้อเครื่องมือ เครื่องจักร เครื่องอาวश्यकภัณฑ์ ซึ่งเป็นการซื้อใหม่ หรือซื้อเพิ่มเติมเป็นจำนวนเงินตั้งแต่พันบาทขึ้นไป หรือการจ้างเหมา หรือทำเครื่องพาหนะ ซึ่งกระทำคราวเดียวและรักษาไว้ใช้ต่อไป

ลักษณะ 3 การซ่อมแซมหรือทำเพิ่มเติม คือการซ่อมแซมหรือทำเพิ่มเติมตึกเรือนโรง ซึ่งเป็นการแก้ไขรูปสัณฐาน หรือเปลี่ยนแปลงวัตถุเดิมทั่วไป หรือเป็นส่วนใหญ่ว่าราคาเกินกว่าพันบาทขึ้นไป หรือแม้การซ่อมแซมนั้นจะไม่เป็นการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงรูปสัณฐานแต่ราคาเกินกว่าพันบาท

ลักษณะ 4 การพิเศษ คือรายจ่ายเป็นครั้งคราว เช่น ไปดูการต่างประเทศหรือรับรองแขกเมือง

ง. รายจ่ายพิเศษ คือ รายจ่ายคล้ายคลึงกับการจรเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นการจ่ายเพื่อบังเกิดผลโดยตรงหรือโดยอ้อม เช่น จ่ายสร้างทางรถไฟ จะต้องพิจารณาผลอันจะพึงบังเกิดจากการเดินรถด้วย เป็นต้น

ส่วนที่ 2

วิธีทำงบประมาณ

ข้อ 3 รายได้และรายจ่ายนั้น ให้คำนวณตั้งทุกยอด และให้ลงจำนวนที่คำนวณตั้งนั้น ในงบประมาณ

ข้อ 4 การประมาณตั้งเงินลงในงบประมาณนั้น ให้ลงจำนวนเต็มบาท เศษของบาท ให้ปัดขึ้นเป็นหนึ่งบาท

ข้อ 5 งบประมาณรายได้

การคำนวณยอดงบประมาณรายได้นั้น ให้ชี้แจงหลักเกณฑ์การคำนวณและแจ้งข้อความดัง

- ก. รายได้จริงของงบก่อน ๆ เป็นรายปีถัดขึ้นไป 5 ปี
- ข. รายได้จริง 6 เดือนหลังของปีก่อนเท่าใด กับ 6 เดือนต้นของปีปัจจุบันเท่าใด
- ค. อัตราและเกณฑ์คำนวณที่ตั้งเก็บและจำนวนซึ่งประเมินจะเก็บได้
- ง. เงินค้างเก่าประมาณว่าจะยกมาเก็บเท่าใด และประเมินว่าจะเก็บได้เท่าใด
- จ. เหตุผลอื่น ๆ ที่ใช้ประกอบการประมาณตั้ง
- ฉ. ถ้าจำนวนเงินที่ตั้งนั้นต่างกับจำนวนเงินงบประมาณปีก่อน ตั้งแต่ 25 เปอร์เซ็นต์ หรือพันบาทขึ้นไป ก็ให้ชี้แจงโดยพิสดาร

ข้อ 6 งบประมาณรายจ่าย

(1) เงินเดือน

ก. ตำแหน่งอนุมัติแล้ว การคำนวณเงินให้คิดตั้งไม่เกิน 12 เดือน ส่วนผู้ที่ได้รับค่าอัตรา ให้คำนวณในอัตราขั้นต่ำของตำแหน่งนั้น และทำบัญชีรายละเอียดแสดงจำนวนเงินรับจริง และจำนวนเงินที่ตั้งตามแบบ จ.14 ถ้าเป็นตำแหน่งที่ตั้งในปีเก่าและจ่ายจากเงินที่ตั้งเป็นก้อนในงบประมาณปีเก่า หรือจ่ายในเงินโอนจากประเภทอื่น หรือจ่ายในงบประมาณเพิ่มเติม ก็ให้ทำบัญชีรายละเอียดประกอบตามแบบ จ.15 และหมายเหตุในงบประมาณให้ชัดเจน

ข. เงินเพิ่มตามขั้น ชำราชการผู้ใดได้รับเงินเดือนเข้าอัตราขั้นต่ำแล้ว แต่ยังไม่ถึงอัตราขั้นสูง จะขอเพิ่มขึ้นเงินเดือน ก็ให้ทำบัญชีตามแบบ จ.16 ขึ้นต่างหากเฉพาะกรม แล้วยกยอดเงินที่ขอเพิ่มไปตั้งบวกให้ข้างท้ายยอดเงินเดือนของกรม รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้นที่ขอตั้งงบประมาณเงินเดือนสำหรับกรมนั้น ๆ

ค. ตำแหน่งใหม่ ให้ตั้งยอดเพิ่มไว้ข้างท้าย และให้ทำบัญชีตำแหน่งตามแบบ จ.17 และบันทึกคำชี้แจงแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องตั้งเพิ่มขึ้น

(2) ค่าใช้สอย

การคำนวณค่าใช้สอยลงในงบประมาณประจำปี ให้ถือจำนวนเงินที่ได้จ่ายจริงในปีก่อนเป็นเกณฑ์กำหนด และประมาณให้ใกล้เคียงกับที่จะจ่ายจริงในปีหน้า ทั้งนี้ มุ่งหมายรายจ่ายทุกประเภทนอกจากรายจ่ายบางประเภทที่มีข้อผูกพัน เช่น เงินอุดหนุนสมาคม เป็นต้น ถ้าประเภทใดจำเป็นต้องตั้งเงินเพิ่มขึ้น ก็ให้ชี้แจงเหตุผลโดยละเอียด

ค่าใช้สอยลักษณะใดมีประเภทเงินที่ตั้งจ่ายเกินกว่า 1 ประเภทขึ้นไป ให้รวมยอดเป็นลักษณะแล้วรวมยอดลักษณะเป็นยอดเงินค่าใช้สอยของกรมกองนั้น ๆ

(3) การจร

การคำนวณการจรลงในงบประมาณประจำปี ต้องกำหนดให้ใกล้เคียงกับที่จะจ่ายจริง และให้ส่งคำชี้แจงประกอบแสดง

ก. ลักษณะของงาน

ข. ประมาณว่าจะต้องจ่ายทั้งสิ้นจนการนั้นสำเร็จเท่าใด

ค. จำนวนเงินที่ได้จ่ายไปแล้วเท่าใด

ง. จำนวนเงินที่ขอตั้งในงบประมาณประจำปีเท่าใด

การคำนวณเงินรายจ่ายพิเศษลงในงบประมาณประจำปี ต้องกำหนดให้ใกล้เคียงกับที่จะจ่ายจริง และให้ส่งคำชี้แจงเช่นเดียวกับการคำนวณการจร แต่ต้องแสดงประโยชน์หรือผลกำไรอันพึงจะได้รับจากงานนั้นด้วย

ข้อ 7 งบประมาณเงินเดือน ค่าใช้สอย การจร หรือรายจ่ายพิเศษที่ได้รับอนุญาตเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติมประจำปี หรือเงินที่ได้โอนมาหรือลดแล้วตามพระราชบัญญัติโอนเงินในงบประมาณประจำปี ให้รวมยอดไว้ในงบประมาณประจำปีนั้นตามกรณี และให้หมายเหตุแจ้งจำนวนเงินเพิ่มหรือโอนเพิ่มลดด้วย

ส่วนที่ 3

โครงการ

ข้อ 8 โครงการใดที่จะขอเพิ่มงบประมาณประจำปี ให้ยื่นโครงการนั้นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและเมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้ยื่นกระทรวงการคลังภายในวันที่ 15 ตุลาคม การขอตั้งงบประมาณให้แยกไว้เฉพาะการนี้เป็นรายประเภทตามข้อ 6

ส่วนที่ 4

หน้าที่ผู้ทำงานประมาณ

ข้อ 9 หัวหน้ากรมทำงานประมาณด้วยแบบ จ.8 (รายได้) แบบ จ.9 (รายจ่าย) แบบ จ.10 (เงินเดือน) แบบ จ.11 (ค่าใช้จ่าย) แบบ จ.12 (การจร) แบบ จ.13 (รายจ่ายพิเศษ) ยื่นเจ้ากระทรวง คือรายได้ภายในวันที่ 15 ตุลาคม รายจ่าย ภายในวันที่ 31 ตุลาคม

ข้อ 10 เจ้ากระทรวงพิจารณาขออนุมัติตามข้อ 9 เสร็จแล้วให้ทำงานประมาณพร้อมด้วยคำชี้แจงอย่างละ 10 สำหรับ ยื่นต่อกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง คือ รายได้ภายในวันที่ 1 พฤศจิกายน รายจ่ายภายในวันที่ 15 พฤศจิกายน

ข้อ 11 ขบประมาณของกระทรวงใดจะยื่นภายในกำหนดไม่ได้โดยเหตุใด ๆ เจ้ากระทรวงต้องชี้แจงเหตุขัดข้องไปยังกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ภายในกำหนดเวลายื่นขบประมาณพร้อมด้วยจำนวนเงินโดยประมาณ แล้วให้ยื่นขบประมาณภายใน 15 วัน นับแต่วันครบกำหนดยื่นเป็นต้นไป

ข้อ 12 ถ้ากระทรวงใดมิได้ยื่นขบประมาณภายในกำหนด กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง จะคำนวณตั้งเงินให้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ 13 เมื่อกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง รับขบประมาณของกระทรวงต่าง ๆ หรือคำนวณตั้งขบประมาณให้ตามความในข้อ 12 แล้ว ต้องตรวจสอบและทำบันทึกเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังภายในวันที่ 31 ธันวาคม

ข้อ 14 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังนัดประชุมเจ้ากระทรวง เพื่อพิจารณาขบประมาณที่ยื่นไว้ อธิบดีกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เป็นผู้จัดบันทึกรายงานการพิจารณานั้น

ข้อ 15 อธิบดีกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ทำบัญชีขบประมาณประจำปีตามที่พิจารณาแล้วในข้อ 14 เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเพื่อลงนามยื่นต่อ คณะรัฐมนตรีภายในวันที่ 20 มกราคม

ข้อ 16 การพิจารณาขบประมาณในชั้นคณะรัฐมนตรีเป็นหน้าที่เจ้ากระทรวงชี้แจงเหตุผลความจำเป็นและนโยบายในการตั้งขบประมาณ การจัดทำบันทึกข้อตกลงอันเกี่ยวแก่ยอดเงินเป็นหน้าที่อธิบดีกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

ข้อ 17 ยอดเงินขบประมาณรายใด ที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้ตั้งเป็นขบประมาณประจำปีได้นั้นให้กรมบัญชีกลางรวบรวมยอด และร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ 18 การพิจารณาขบประมาณในคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรเป็นหน้าที่ผู้แทนรัฐบาลแถลงนโยบายและชี้แจงเหตุผล อธิบดีกรมบัญชีกลางหรือผู้แทนแถลงตัวเลขเกี่ยวแก่สถิติและบันทึกยอดเงินตกลง

ข้อ 19 เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้อนุมัติงบประมาณยอดเงินใดเพียงใด และประกาศใช้พระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีแล้ว ให้กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ทำรายละเอียดยอดเงินส่งไปยังกระทรวงต่างภายในกำหนด 1 เดือน นับจากวันประกาศใช้พระราชบัญญัติ

ส่วนที่ 5

การส่งจ่าย

ข้อ 20 เมื่อกระทรวงต่าง ๆ ได้รับรายละเอียดงบประมาณจากกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังแล้วตามความในข้อ 4 ให้ปฏิบัติการดังต่อไปนี้

(1) เงินเดือน ให้เจ้าหน้าที่จัดการทำบัญชีขอถือจ่ายแสดงตำแหน่ง รายนาม และเงินเดือนตามแบบ จ.18 ส่งกระทรวงการคลัง สำหรับราชการบริหารส่วนกลาง 2 สำหรับ ส่วนภูมิภาคให้ทำเป็นรายจังหวัด ๆ ละ 4 สำหรับ ภายในเดือนมิถุนายนของปีนั้น

(2) ค่าใช้สอย ถ้ากระทรวงใดประสงค์จะตัดเงินไปตั้งจ่ายตามจังหวัดต่าง ๆ ก็ให้ทำบัญชีแสดงรายการละเอียดตามแบบ จ.19 ส่งกระทรวงการคลัง 4 สำหรับ ภายในเดือนมิถุนายนของปีนั้น

(3) การจร หรือรายจ่ายพิเศษ เมื่อกระทรวงใดประสงค์จะตัดเงินไปตั้งจ่ายทางจังหวัด ให้ทำประมาณการพร้อมด้วยรายละเอียดยื่นต่อกระทรวงการคลัง 4 สำหรับ

(4) เบี้ยหวัดหรือบำนาญ เมื่อกระทรวงใดประสงค์จะขอจ่ายทางจังหวัด ให้ทำบัญชีขอถือจ่ายตามแบบ จ.20 ส่งกระทรวงการคลัง 4 สำหรับ ภายในเดือนพฤษภาคมของปีนั้น

ข้อ 21 เมื่อกระทรวงใดประสงค์จะตัดเงินไปจ่ายทางต่างประเทศ ให้ทำบัญชีขอถือจ่าย สำหรับเงินเดือนตามแบบ จ.21 ค่าใช้สอยตามแบบ จ.22 (ถ้าเป็นเงินค่าเล่าเรียนนักเรียนในต่างประเทศให้ใช้แบบ จ.23 เบี้ยหวัดหรือบำนาญตามแบบ จ.24 แยกเป็นรายสถานทูตหรือสถานกงสุลประจำประเทศนั้น ๆ ส่งกระทรวงการคลังอย่างละ 4 สำหรับ ภายในเดือนมิถุนายนของปีนั้น

ส่วนที่ 6

การโอนเงินในงบประมาณ

ข้อ 22 การโอนเงินเดือนเหลือจ่ายจากตำแหน่งหนึ่งมาเพิ่มอีกตำแหน่งหนึ่งที่ไม่พอแก่การถือจ่ายหรือโอนเงินเดือนเหลือจ่ายมาตั้งเป็นตำแหน่งใหม่ จะโอนได้ต่อเมื่อได้รับความตกลงจากกระทรวงการคลัง

ข้อ 23 การโอนเงินค่าใช้สอยระหว่างประเภทย่อยในลักษณะเดียวกัน หรือจากลักษณะหนึ่งไปเพิ่มอีกลักษณะหนึ่ง จะโอนได้ต่อเมื่อได้รับความตกลงจากกระทรวงการคลัง

ข้อ 24 การโอนเงินการจรหรือรายจ่ายพิเศษจากรายการหนึ่งไปอีกรายการหนึ่งในงานเดียวกัน หรือจากงานหนึ่งไปอีกรายการหนึ่ง จะโอนได้ต่อเมื่อได้รับความตกลงจากกระทรวงการคลัง

ข้อ 25 การโอนเงินตามความในข้อ 22,23,24 นั้น ให้จัดทำยื่นกระทรวงการคลัง ก่อนสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ของปีงบประมาณปีนั้น ๆ

ข้อ 26 การโอนระหว่างประเภทใหญ่ คือ เงินเดือน ค่าใช้สอยการจร และเงินรายจ่ายพิเศษ หรือโอนเงินงบประมาณต่างสำนักงาน จะโอนได้ด้วยบทแห่งพระราชบัญญัติ ซึ่งในระยะตอนต้นปีให้จัดทำส่งกระทรวงการคลัง ภายในวันที่ 15 กันยายน ระยะตอนปลายปีภายในวันที่ 15 มกราคม ของปีงบประมาณปีนั้น ๆ

ส่วนที่ 7

งบประมาณเพิ่มเติม

ข้อ 27 งบประมาณเพิ่มเติมจะทำได้เฉพาะกรณีที่น่าปรากฏว่า

- (1) งบประมาณที่ได้รับอนุญาตไม่พอแก่ความต้องการ หรือ
- (2) มีความจำเป็นเกิดขึ้นในระหว่างปี อันมีรายจ่ายซึ่งมิได้เตรียมไว้สำหรับปีนั้น และ
- (3) ไม่มีเงินรายได้ในงบประมาณที่จะโอนมาได้

ทั้งนี้ ถ้าไม่ได้รับงบประมาณเพิ่มเติมจะบังเกิดความเสียหายแก่ราชการแล้ว จึงให้เจ้ากระทรวงนั้น ยื่นงบประมาณเพิ่มเติมตามวิธีการงบประมาณประจำปี

ส่วนที่ 8

เบ็ดเตล็ด

ข้อ 28 ในกรณีใดที่มีเหตุพิเศษสมควรจะยกเว้นจากการปฏิบัติตามความที่กล่าวแล้ว ก็ให้ทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

กฎให้ไว้ ณ วันที่ 5 ตุลาคม พุทธศักราช 2479

ไชยยศสมบัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

[ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 53 หน้า 388 วันที่ 8 ตุลาคม 2479]

ที่มีเครื่องหมาย * ได้ถูกยกเลิก และใช้ความใหม่แทน ให้ดูกฎกระทรวงการคลัง ออกตามความในมาตรา 11 แห่ง พ.ร.บ.วิธีการงบประมาณ พ.ศ.2476 (ฉบับที่ 2)

หมายเหตุ :- ประเภทแห่งงบประมาณและแบบบัญชีท้ายกฎกระทรวงการคลังนี้ ในทางปฏิบัติ
กระทรวงการคลังได้มีหนังสือแจ้งแก้ไขบ้างตามความเหมาะสม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กฎกระทรวงการคลัง
ออกตามความในมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ
พุทธศักราช 2476 (ฉบับที่ 2)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พุทธศักราช 2476 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกกฎกระทรวงการคลังออกตามความในมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พุทธศักราช 2476 ข้อ 2 (2)ก, ข้อ 6, ข้อ 20 (1), ข้อ 22, แบบต่อท้ายกฎกระทรวงแบบ จ.10 แบบ จ.14 แบบ จ.15 แบบ จ.16 แบบ จ.17 และแบบ จ.18 แบบ จ.21 และใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 2 ฯลฯ

(2) ฯลฯ

ก. เงินเดือน คือเงินที่จ่ายเป็นรายเดือนให้แก่บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการประจำการในกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ

ข้อ 6 งบประมาณรายจ่าย

(1) เงินเดือน

ก. อัตราอนุมัติแล้ว การคำนวณเงินให้คิดตั้งไม่เกิน 12 เดือน ส่วนผู้ที่ได้รับค่าอัตราให้คำนวณเท่าอัตรานั้น และทำบัญชีรายละเอียดแสดงจำนวนเงินขึ้นจริงและจำนวนเงินที่ตั้งเป็นก่อนในงบประมาณปีเก่าหรือจ่ายในเงินโอนจากประเภทอื่นหรือจ่ายในงบประมาณเพิ่มเติมก็ให้ทำบัญชีรายละเอียดประกอบตามแบบ จ.15 และหมายเหตุในงบประมาณให้ชัดเจน

ข. อัตราใหม่ ให้ตั้งยอดเพิ่มไว้ข้างท้าย และให้ทำบัญชีอัตราตามแบบ จ.17 และบันทึกคำชี้แจง แสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องตั้งเพิ่มขึ้น

ข้อ 20 ฯลฯ

(1) เงินเดือน ให้เจ้าหน้าที่จัดการทำบัญชีขอถือจ่ายแสดงชั้นอันดับรายนาม และอัตราเงินเดือนตามแบบ จ.18 ส่งกระทรวงการคลัง สำหรับราชการบริหารส่วนกลาง 2 สำหรับ ส่วนภูมิภาคให้ทำเป็นรายจังหวัด ๆ ละ 4 สำหรับ ภายในเดือนมิถุนายนของปีนั้น

ข้อ 22 การโอนเงินเดือน หรือจ่ายจากอัตราหนึ่งมาเพิ่มอีกอัตราหนึ่งที่ไม่พอแก่การเบิกจ่าย หรือโอนเงินเดือนเหลือจ่ายมาตั้งจ่ายเป็นอัตราใหม่ จะโอนได้ต่อเมื่อได้รับความตกลงจากกระทรวงการคลัง"

กฎให้ไว้ ณ วันที่ 22 พฤษภาคม 2480

ไชยยศสมบัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

พระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ
พุทธศักราช 2502
ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2502

เป็นปีที่ 14 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502"

มาตรา 2* พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

*[รก.2502/98/454/27 ตุลาคม 2502]

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2499 บรรดาบทกฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"งบประมาณรายจ่าย" หมายความว่า จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่าย หรือให้ก่อหนี้ผูกพันได้ ตามวัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

"งบประมาณรายจ่ายข้ามปี" หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายที่ใช้ได้เกินปีงบประมาณ ตามวัตถุประสงค์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

"ปีงบประมาณ" หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคมของปีหนึ่งถึงวันที่ 30 กันยายนของปีถัดไป และให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้นเป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น

"หนี้" หมายความว่า ข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายหรืออาจจะต้องจ่ายเป็นเงิน สิ่งของ หรือบริการ ไม่ว่าจะ เป็นข้อผูกพันอันเกิดจากการกู้ยืม การค้ำประกัน การซื้อหรือการจ้างโดยใช้เครดิต หรือจากการอื่นใด

"เงินประจำงวด" หมายความว่า ส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่แบ่งสรรให้จ่ายหรือให้ก่อหนี้ผูกพันในระยะเวลาหนึ่ง

"ส่วนราชการ" หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ แต่ไม่รวมตลอดถึงรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

"รัฐวิสาหกิจ" หมายความว่า

- (ก) องค์การของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ
- (ข) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ
- (ค) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ก) และ/หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ
- (ง) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ค) และ/หรือ (ก) และ/หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ
- (จ) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ง) และ/หรือ (ก) และ/หรือ (ข) และ/หรือ (ค) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

"คลัง" หมายความว่า คลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ และให้หมายความรวมถึงบัญชีเงินฝากของกระทรวงการคลังที่ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย

"เงินทดรองราชการ" หมายความว่า เงินที่กระทรวงการคลังจ่ายและอนุญาตให้ส่วนราชการมีไว้ตามจำนวนที่เห็นสมควร เพื่อทดรองเป็นค่าใช้จ่ายตามระเบียบหรือข้อบังคับของกระทรวงการคลัง

"ผู้อำนวยการ" หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา 5* ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ

ทั้งนี้ ตามอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับสำนักนายกรัฐมนตรี หรือกระทรวงการคลัง แล้วแต่กรณีกฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

*[มาตรา 5 แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 203 ลงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2515]

หมวด 1

อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ

มาตรา 6 ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่จัดทำงบประมาณกับปฏิบัติการอย่างอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงบประมาณดังต่อไปนี้ด้วย

- (1) เรียกให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเสนอประมาณการรายรับและรายจ่ายตามแบบและหลักเกณฑ์ พร้อมด้วยรายละเอียดตามที่ผู้อำนวยการกำหนด
- (2) วิเคราะห์งบประมาณและการจ่ายเงินของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ
- (3) กำหนด เพิ่ม หรือลดเงินประจำงวดตามความจำเป็นของการปฏิบัติงานและตามกำลังเงินของแผ่นดิน
- (4) กำหนดระยะเวลาของเงินประจำงวด

มาตรา 7 เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเสนอข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควรและให้ผู้อำนวยการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายมีอำนาจที่จะเข้าตรวจสอบสรรพสมุด บัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

เพื่อประโยชน์แห่งวรรคก่อน ให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

หมวด 2

ลักษณะของงบประมาณ

มาตรา 8 งบประมาณประจำปีที่เสนอต่อรัฐสภา นั้น โดยปกติให้ประกอบด้วย

- (1) คำแถลงประกอบงบประมาณแสดงฐานะและนโยบายการคลังและการเงินสาระสำคัญของงบประมาณ และความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง
- (2) รายรับรายจ่ายเปรียบเทียบระหว่างปีที่ผ่านมาแล้ว ปีปัจจุบันและปีที่ตั้งงบประมาณรายจ่าย
- (3) คำอธิบายเกี่ยวกับประมาณการรายรับ
- (4) คำชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง
- (5) รายงานเกี่ยวกับการเงินของรัฐวิสาหกิจ
- (6) คำอธิบายเกี่ยวกับหนี้ของรัฐบาลทั้งที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันและที่เสนอขอกู้เพิ่มเติม
- (7) รายงานการรับจ่ายเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อช่วยราชการ

(8) ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

มาตรา 9 ในการเสนองบประมาณนั้น ถ้าประมาณการรายรับประเภทรายได้ตามอำนาจกฎหมายที่มีอยู่แล้วเป็นจำนวนต่ำกว่างบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้นที่ขอตั้ง ให้แถลงวิธีหาเงินส่วนที่ขาดดุลต่อรัฐสภาด้วย แต่ถ้าเป็นจำนวนสูงกว่าก็ให้แถลงวิธีที่จะจัดการแก่ส่วนที่เกินดุลนั้น ในทางที่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

มาตรา 9 ทวิ*เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมใช้บังคับแล้ว หรือเมื่อมีกรณีที่ต้องใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไปพลางก่อนตามมาตรา 16 ถ้ารายจ่ายสูงกว่ารายได้ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจกู้เงินได้ตามความจำเป็น แต่กรณีจะเป็นประการใดก็ตาม การกู้เงินตามมาตรานี้ในปีหนึ่ง ๆ ต้องไม่เกิน

(1) ร้อยละยี่สิบของจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือของจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วมา แล้วแต่กรณีกับอีก

(2) ร้อยละแปดสิบของงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับชำระคืนต้นเงินกู้ การกู้เงินตามวรรคหนึ่ง จะใช้วิธีออกตั๋วเงินคลัง พันธบัตร ตราสารอื่น หรือทำสัญญา กู้ก็ได้

การออกตั๋วเงินคลังให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยตั๋วเงินคลัง แต่การออกพันธบัตรหรือตราสารอื่น หรือการทำสัญญากู้ ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน

การออกพันธบัตรหรือตราสารอื่น ให้กระทรวงการคลังประกาศจำนวนเงินที่จะกู้ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลา กู้ เงื่อนไขและวิธีการต่าง ๆ ในการออกพันธบัตรหรือตราสารนั้น ในกรณีทำสัญญากู้ ให้กระทรวงการคลังประกาศจำนวนเงินที่ได้กู้ ผู้ให้กู้ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลา กู้ และสาระสำคัญอื่น ๆ ในสัญญากู้นั้น

ประกาศกระทรวงการคลังตามความในวรรคสี่ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

*[มาตรา 9 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503 และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2517]

มาตรา 10*งบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ขอตั้งจะมีงบกลางแยกต่างหากจากงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจก็ได้ และจะกำหนดให้มีรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นในงบกลางนั้นด้วยก็ได้

*[มาตรา 10 แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 203 ลงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2515]

มาตรา 11 งบประมาณรายจ่ายข้ามปีจะมีได้ในกรณีที่คาดว่าจะใช้งบประมาณรายจ่ายให้เสร็จทันภายในปีงบประมาณไม่ได้ การตั้งงบประมาณรายจ่ายข้ามปีนี้ ต้องกำหนดเวลาสิ้นสุดไว้ด้วย

หมวด 3

การจัดทำงบประมาณ

มาตรา 12 ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ มีหน้าที่เกี่ยวกับงบประมาณของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้น

มาตรา 13 ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจหรือรัฐมนตรีซึ่งตามกฎหมายให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของรัฐวิสาหกิจ มีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่น

งบประมาณประจำปีของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้นต่อผู้อำนวยการ ภายในเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

ในกรณีรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของทุน เป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบตามความในวรรคก่อน

งบประมาณประจำปีนั้น ถ้ามิได้ยื่นภายในกำหนดเวลาตามความในสองวรรคแรก ผู้ประกอบการอาจพิจารณาการตั้งงบประมาณประจำปีตามที่เห็นสมควร

มาตรา 14* รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลังก็ดี หรือรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่ายตามมาตรา 29 ทวิ ก็ดี ให้แยกตั้งไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหากในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย และให้ถือว่าเป็นรายจ่ายของปีงบประมาณที่ได้จ่ายเงินคงคลังหรือเงินทุนสำรองจ่ายนั้น ๆ ไป

*[มาตรา 14 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503]

มาตรา 15 ให้ผู้อำนวยการเสนองบประมาณประจำปีต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อคณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภาเป็นเวลาอย่างน้อยสองเดือนก่อนวันเริ่มปีงบประมาณนั้น

มาตรา 16 ถ้าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกใช้ไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไปพลางก่อนได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรี

มาตรา 17 ในกรณีจำเป็นจะต้องจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี คณะรัฐมนตรีอาจเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมต่อรัฐสภาได้ และให้แสดงถึงเงินที่พึงได้มาสำหรับจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ขอตั้งด้วย

การจัดทำงบประมาณเพิ่มเติม ให้เป็นไปตามวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด

หมวด 4

การโอนงบประมาณรายจ่าย

มาตรา 18* รายจ่ายที่กำหนดไว้สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใด ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีก็ดี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมก็ดีจะโอนหรือนำไปใช้สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจอื่นมิได้เว้นแต่

- (1) มีพระราชบัญญัติให้โอนหรือนำไปใช้ได้
- (2) ในกรณีที่มีพระราชกฤษฎีการวมหรือโอนส่วนราชการเข้าด้วยกันไม่ว่าจะมีผลเป็นการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่หรือไม่ก็ตาม ให้โอนงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการที่ถูกโอนหรือรวมเข้าด้วยกันนั้นไปเป็นของส่วนราชการหรือหน่วยงานที่รับโอนหรือที่รวมเข้าด้วยกัน หรือส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นใหม่ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

*[มาตรา 18 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2543]

มาตรา 19* รายจ่ายที่กำหนดไว้ในรายการใด สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม พระราชบัญญัติโอนเงินงบประมาณรายจ่าย หรือพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา 18 (2) จะโอนหรือนำไปใช้ในรายการอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการ แต่ผู้อำนวยการจะอนุญาตมิได้ในกรณีที่เพิ่มรายจ่ายประเภทเงินราชการลับ หรือเป็นงาน หรือโครงการใหม่ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

รายจ่ายรายการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในงบกลาง ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจจัดสรรให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเบิกจ่ายโดยตรง หรือเบิกจ่ายในรายการต่าง ๆ ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ได้ตามความจำเป็น

ในกรณีจำเป็นผู้อำนวยการโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรีจะโอนรายจ่ายงบกลางรายการใดรายการหนึ่งไปเพิ่มรายการอื่น ๆ ในงบเดียวกันก็ได้

*[มาตรา 19 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2543]

มาตรา 20 การใช้รายจ่ายสำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่กำหนดไว้ในแต่ละรายการตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีก็ดี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมก็ดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด

หมวด 5

การควบคุมงบประมาณ

มาตรา 21 ให้รัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมงบประมาณ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

- (1) จัดให้มีการประมวลบัญชีการเงินแผ่นดิน
- (2) กำหนดระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษา
- (3) จัดให้มีการตรวจสอบเอกสารการขอเบิกเงิน การจ่ายเงินและการก่องหนี่ผู้ผูกพันตลอดจนเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง
- (4) กำหนดและควบคุมระบบบัญชี แบบรายงาน และเอกสารเกี่ยวกับการรับจ่ายเงินและหนี้กำหนดระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยเงินทดรองราชการ ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 22 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเสนอข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้มีอำนาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบสรุปบัญชีเอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

*เพื่อประโยชน์แห่งวรรคก่อน ให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีมอบหมายเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

*[มาตรา 22 วรรคสอง เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2511]

มาตรา 23* ยกเว้นกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา 23 ตรี ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจจะจ่ายเงินหรือก่องหนี่ผู้ผูกพันได้แต่เฉพาะตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายอื่น และห้ามมิให้จ่ายเงินหรือก่องหนี่ผู้ผูกพันตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม จนกว่าจะได้รับอนุมัติเงินประจำงวดแล้ว

รายจ่ายใดมีจำนวนและระยะเวลาการจ่ายเงินที่แน่นอน ผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้ส่วนราชการจ่ายเงินโดยไม่ต้องขออนุมัติเงินประจำงวดก็ได้

เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี ใช้บังคับแล้ว ให้สำนักงบประมาณรวบรวมรายการงบประมาณรายจ่ายซึ่งจะต้องก่องหนี่ผู้ผูกพันและวงเงินที่คาดว่าจะต้องก่องหนี่ผู้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป พร้อมทั้งจำนวนเงินเพื่อเหลือเผื่อขาด เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการก่องหนี่ผู้ผูกพันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจดำเนินการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนและมีใช้กรณีตามวรรคสอง หรือวรรคสาม คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมก่อนได้รับเงินประจำงวด หรืออนุมัติให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจก่อนนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมได้

*[มาตรา 23 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2534]

มาตรา 23 ทวิ* ส่วนราชการใด ๆ นอกจากกระทรวงการคลังจะทำการก่อนนี้ผูกพันที่เป็นการกู้ยืมเงินหรือการค้าประกันมิได้ เว้นแต่ในกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา 23 ตรี

*[มาตรา 23 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503]

มาตรา 23 ตรี* รัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่นิติบุคคล ถ้ามีความจำเป็นต้องกู้ยืมเงินเพื่อใช้ดำเนินกิจการ ให้กระทรวงเจ้าสังกัดมีอำนาจกู้ยืมให้ได้ตามเงื่อนไขดังนี้

(1) ในกรณีกู้ยืมเงินเพื่อการลงทุน รัฐวิสาหกิจนั้นจะต้องเสนอแผนงานลงทุนให้คณะกรรมการบริหารสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติพิจารณาก่อน

(2) ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีและผู้อำนวยการ และถ้าเป็นจำนวนเงินเกินกว่าห้าล้านบาท จะต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีอีกด้วย

เงินที่ได้รับจากการกู้ยืมตามมาตรานี้ ให้จ่ายแก่รัฐวิสาหกิจนั้น เพื่อนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

*[มาตรา 23 ตรี เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503 และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2517]

มาตรา 24* บรรดาเงินที่ส่วนราชการได้รับเป็นกรรมสิทธิ์ ไม่ว่าจะได้รับตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ หรือได้รับชำระตามอำนาจหน้าที่ หรือสัญญา หรือได้รับจากการให้ใช้ทรัพย์สิน หรือเก็บดอกผลจากทรัพย์สินของราชการ ให้ส่วนราชการที่ได้รับเงินนั้นนำส่งคลังตามระเบียบหรือข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น

ส่วนราชการใดได้รับเงินที่มีผู้มอบให้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ส่วนราชการนั้นใช้จ่ายในกิจการของส่วนราชการนั้นก็ดี หรือได้รับเงินที่เกิดจากทรัพย์สินซึ่งมีผู้มอบให้เพื่อหาดอกผลใช้จ่ายในกิจการของส่วนราชการนั้นก็ดี ให้ส่วนราชการนั้นจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันภายในวงเงินที่ได้รับนั้นได้ และไม่ต้องนำส่งคลัง

ในกรณีส่วนราชการได้รับเงินตามโครงการช่วยเหลือหรือร่วมมือกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ องค์การระหว่างประเทศ

อื่นใด หรือบุคคลใด ไม่ว่าจะเป็เงินให้กู้หรือให้เปล่า รวมทั้งเงินที่ส่วนราชการได้รับสืบเนื่องจากโครงการช่วยเหลือหรือร่วมมือเช่นว่านั้น รัฐมนตรีจะกำหนดเป็นอย่างอื่นโดยไม่ต้องนำส่งคลังก็ได้

- (1) เงินที่ได้รับในลักษณะค่าชดใช้ความเสียหายหรือสิ้นเปลืองแห่งทรัพย์สินและจำเป็นต้องจ่ายเพื่อบูรณะทรัพย์สินหรือจัดให้ได้ทรัพย์สินคืนมา
- (2) เงินรายรับของส่วนราชการที่เป็นสถานพยาบาล สถานศึกษา หรือสถานอื่นใดที่อำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณประโยชน์หรือประชาสงเคราะห์
- (3) เงินที่ได้รับในลักษณะผลพลอยได้จากการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่
- (4) เงินที่ได้รับจากการจำหน่ายหุ้นในนิติบุคคลเพื่อนำไปซื้อหุ้นในนิติบุคคลอื่น

*การจ่ายเงินตาม (2) และ (3) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีและผู้อำนวยการ ส่วนการจำหน่ายหุ้นและการซื้อหุ้นตาม (4) ต้องเป็นไปตามระเบียบของกระทรวง

*[มาตรา 24 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2517 และความในวรรคสี่และวรรคห้าของมาตรา 24 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2534]

มาตรา 25* [ยกเลิกแล้วโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503]

มาตรา 26 ข้าราชการหรือลูกจ้างผู้ใดของส่วนราชการกระทำการก่อหนี้ผูกพัน หรือจ่ายเงิน หรือโดยรู้อยู่แล้วยินยอม อนุญาตให้กระทำการดังกล่าวนั้นโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบหรือข้อบังคับที่ได้ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความรับผิดชอบทางอาญา ซึ่งอาจได้รับตามกฎหมายอื่นแล้ว ผู้กระทำหรือผู้ยินยอมอนุญาตให้กระทำการดังกล่าว จะต้องรับผิดชอบใช้จำนวนเงินที่ส่วนราชการได้จ่ายไปหรือต้องผูกพันจะต้องจ่าย ตลอดจนค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ให้แก่ส่วนราชการนั้น

บุคคลภายนอกผู้ได้รับประโยชน์จากการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบหรือข้อบังคับที่ได้ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในวรรคก่อน จะต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้กระทำการฝ่าฝืนตามความในวรรคก่อนเช่นกัน เว้นแต่จะแสดงได้ว่า ตนได้กระทำไปโดยสุจริต ไม่รู้เท่าถึงการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติหรือระเบียบหรือข้อบังคับดังกล่าว

ความในวรรคแรกไม่ใช่บังคับแก่ข้าราชการหรือลูกจ้างซึ่งได้ทักท้วงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเป็นหนังสือแล้วว่า การที่จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้นอาจไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับ

มาตรา 27* การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณใด ให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในปีงบประมาณนั้น เว้นแต่

- (1) เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปี หรือ

- (2) เป็นงบประมาณรายจ่ายที่ได้ก่อนนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณ หรือที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีให้เบิกเหลืออมปี และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง

ในกรณี (2) ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังต่อไปได้อีกไม่เกินหกเดือนปฏิทินของปีงบประมาณถัดไป เว้นแต่มีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินจากคลังภายหลังเวลาดังกล่าว ก็ให้ขอทำ ความตกลงกับกระทรวงการคลังเป็นกรณี ๆ ไป

*[มาตรา 27 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2517]

มาตรา 28* ในกรณีที่ เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปี การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายข้ามปีนั้น ให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย เว้นแต่เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปีที่ได้ก่อนนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นกำหนดเวลา และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังก็ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังต่อไปได้อีกไม่เกินสามเดือนปฏิทิน

*[มาตรา 28 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503]

มาตรา 29 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งจ่ายเงินจากคลังเป็นเงินทศรองราชการได้

มาตรา 29 ทวิ* ให้มีเงินทุนจำนวนหนึ่งโดยให้รัฐมนตรีจ่ายจากคลัง เรียกว่า

"เงินทุนสำรองจ่าย" เป็นจำนวนหนึ่งร้อยล้านบาท เงินทุนนี้ให้นำไปจ่ายได้ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการแผ่นดิน โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี และเมื่อได้จ่ายไปแล้ว ให้ขอตั้งรายจ่ายชดใช้เพื่อสมทบเงินทุนนั้นไว้จ่ายต่อไป

*[มาตรา 29 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503]

มาตรา 30 เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้รัฐมนตรีประกาศรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุดนั้นในราชกิจจานุเบกษาโดยมิชักช้า

รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีตามความในวรรคก่อน เมื่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้ว ให้ทำรายงานผลการตรวจสอบเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอรัฐสภา

บทเฉพาะกาล

มาตรา 31 การปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2502 ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่ความในมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 32 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2503 ให้มีระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2503 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2503 และให้เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อรัฐสภาก่อนสิ้นเดือนตุลาคม พ.ศ. 2502

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2504 ให้มีระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2504 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2504 และให้เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อรัฐสภาก่อนสิ้นเดือนตุลาคม พ.ศ. 2503

มาตรา 33 ส่วนราชการใดเบิกจ่ายเงินจากคลังตามระบบจ่ายก่อนตรวจอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือปฏิบัติต่อไปได้อีกไม่เกินหกเดือนนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 34* [ยกเลิกแล้วโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503]

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับวิธีการงบประมาณและบัญชีการเงินแผ่นดินยังไม่เหมาะสม ควรกำหนดให้มีแผนการเงินประจำปี อันสมบูรณ์สำหรับส่วนราชการทั้งหมด ให้มีการควบคุมงบประมาณอย่างรัดกุม ให้การจ่ายเงินงบประมาณเป็นไปตามกำลังเงินเป็นงวด ๆ และให้มีการประมวลบัญชีและรายงานเกี่ยวกับรายรับรายจ่ายทั้งสิ้นของแผ่นดิน จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณเสียใหม่

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน มีบทบัญญัติบางมาตรายังไม่เหมาะสม ควรปรับปรุงให้การรับและการจ่ายเงินแผ่นดินเป็นไปโดยเรียบร้อยและสะดวกต่อการปฏิบัติ ตามมาตรฐานการบริหารการคลังที่ดี จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

[รก.2503/88/882/25 ตุลาคม 2503]

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2511

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 มีบทบัญญัติบางมาตราที่ไม่เหมาะสม จึงเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

[รก.2511/10/27/30 มกราคม 2511]

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 203 ลงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2515

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายงบกลาง แต่มีปรากฏอยู่ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และกฎหมายดังกล่าวบางฉบับได้กำหนดให้สำนักงานงบประมาณมีอำนาจจัดสรรและโอนรายจ่ายงบกลาง และบางฉบับได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการคลัง ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับรายจ่ายงบกลางได้เป็นไปในลักษณะเดียวกัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณให้มีบทบัญญัติว่าด้วยรายจ่ายงบกลางไว้เป็นการแน่นอน รวมทั้งแก้ไขบทบัญญัติว่าด้วยการกู้เงินให้เหมาะสมกับสถานการณ์

[รก.2515/134/1พ./6 กันยายน 2515]

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2517

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางมาตราของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 เกี่ยวกับวิธีการกู้เงินวงเงินกู้เพื่อใช้จ่ายในกิจการของรัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่นิติบุคคล การนำเงินรายได้ส่งคลังและวิธีการเบิกเงินงบประมาณรายจ่ายข้ามปีให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

[รก.2517/83/1พ./16 พฤษภาคม 2517]

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2534

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงบทบัญญัติในพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 เพื่อให้การจ่ายเงินงบประมาณบางหมวดรายจ่ายสามารถกระทำได้โดยคล่องตัวและรวดเร็วยิ่งขึ้น และสมควรปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยวิธีการขออนุมัติก่อนนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีสำหรับรายการที่ตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งจะต้องก่อนนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป เพื่อให้มีประสิทธิภาพ ลดขั้นตอน ประหยัดเวลาและงบประมาณ นอกจากนั้น สมควรปรับปรุงบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการนำเงินไปใช้จ่ายโดยไม่ต้องส่งคลัง ให้รวมถึงการจำหน่ายหุ้นในนิติบุคคลที่ไม่มีความจำเป็นต้องถือไว้เพื่อนำไปซื้อหุ้นในนิติบุคคลอื่นแทนได้ เพื่อให้การบริหารทรัพย์สินของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพกับรัฐสูงสุด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

[รก.2534/168/1พ./25 กันยายน 2534]

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2543

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการรวม หรือโอน กระทรวง ทบวง กรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 230 อาจกระทำได้โดยตรา เป็นพระราชกฤษฎีกา สมควรเพิ่มเติมข้อยกเว้นของการห้ามโอนงบประมาณรายจ่าย รวมทั้งควบคุม การโอน หรือนำงบประมาณรายจ่ายที่เป็นผลจากการรวมหรือโอนกระทรวง ทบวง กรม ไปใช้ในรายการอื่นให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

[รก.2543/21ก/1/17 มีนาคม 2543]

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. พระราชกฤษฎีกาออกตามในความประมวลรัษฎากร

ฉบับ / พ.ศ.	พระราชกฤษฎีกา
ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2499	การยกเว้นภาษีอากรให้แก่บริษัทและพนักงานต่างประเทศ
ฉบับที่ 10 พ.ศ.2500	ยกเว้นภาษีอากรให้แก่องค์การสหประชาชาติ สถานทูต ฯลฯ
ฉบับที่ 11 พ.ศ.2502	กำหนดค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หักจากเงินได้พึงประเมิน
ฉบับที่ 18 พ.ศ.2505	ยกเว้นภาษีอากรแก่บุคคลตามสัญญาการเว้นการเก็บภาษีซ้อน
ฉบับที่ 24 พ.ศ.2510	ยกเว้นอากรแสตมป์สำหรับใบรับซึ่งสภาสังคมสงเคราะห์ เป็นผู้ออก
ฉบับที่ 40 พ.ศ.2514	ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินปันผลของสหกรณ์
ฉบับที่ 79 พ.ศ.2521	ยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่บริษัทการค้าระหว่างประเทศ
ฉบับที่ 121 พ.ศ.2525	หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และราคาหรือมูลค่าสำหรับการโอนกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ ให้แก่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
ฉบับที่ 145 พ.ศ.2527	หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน
ฉบับที่ 165 พ.ศ.2529	ค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาสำหรับเงินได้ที่ได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์บางกรณี
ฉบับที่ 205 พ.ศ.2532	ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ให้แก่กองทุนเฉพาะกิจ
ฉบับที่ 239 พ.ศ.2534	ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับการขายสินค้าหรือให้บริการบางกรณีตามมาตรา 81 (1)(น)
ฉบับที่ 240 พ.ศ.2534	กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ
ฉบับที่ 241 พ.ศ.2534	ให้กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม เสียภาษีมูลค่าเพิ่มได้
ฉบับที่ 242 พ.ศ.2534	ให้นำเครดิตภาษีที่เหลือในแต่ละเดือนภาษีไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มได้
ฉบับที่ 243 พ.ศ.2534	ภาษีซื้อที่ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ
ฉบับที่ 245 พ.ศ.2534	มูลค่าของฐานภาษีบางกรณี
ฉบับที่ 246 พ.ศ.2534	กิจการเฉพาะอย่างที่เกี่ยวข้องเนื่องโดยตรงกับกิจการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ ให้เป็นกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม
ฉบับที่ 247 พ.ศ.2534	ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากการขายอสังหาริมทรัพย์บางกรณี
ฉบับที่ 250 พ.ศ.2535	ลดอัตราภาษีเงินได้ของมูลนิธิหรือสมาคม
ฉบับที่ 260 พ.ศ.2535	ลดอัตราภาษีเงินได้จากกำไรสุทธิของกิจการวิเทศนกิจ
ฉบับที่ 262 พ.ศ.2536	ลดอัตราและยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินส่วนแบ่งของกำไรจากกองทุนรวมตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ พ.ศ.2535
ฉบับที่ 263 พ.ศ.2536	ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินส่วนแบ่งของกำไรที่บริษัทได้รับจากกองทุนรวมตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ พ.ศ.2535
ฉบับที่ 269 พ.ศ.2536	ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับการนำเข้าวัตถุดิบเพื่อใช้ผลิตปุ๋ย
ฉบับที่ 270 พ.ศ.2537	ลดอัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย สำหรับดอกเบี้ยบางกรณีที่ได้จากกิจการวิเทศนกิจ
ฉบับที่ 274 พ.ศ.2537	ยกเว้นภาษีเงินได้กรณีบริจาคให้แก่กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน

ฉบับ / พ.ศ.	พระราชกฤษฎีกา
ฉบับที่ 277 พ.ศ.2537	ยกเว้นภาษีอากรให้แก่คณะกรรมการกองทุนปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ
ฉบับที่ 282 พ.ศ.2538	ยกเว้นภาษีเงินได้ที่เกิดจากการแยกธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัยออกจากกัน
ฉบับที่ 283 พ.ศ.2538	ยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะจากการแยกกิจการประกันชีวิตและกิจการประกันวินาศภัยออกจากกัน
ฉบับที่ 284 พ.ศ.2538	ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิจากกิจการสถานศึกษา สถานฝึกอบรม เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงาน ฯลฯ
ฉบับที่ 288 พ.ศ.2538	ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้ที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมลูกจ้าง
ฉบับที่ 290 พ.ศ.2538	ลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับดอกเบี้ยเงินฝากประจำบางกรณี
ฉบับที่ 291 พ.ศ.2539	ยกเว้นภาษีอากรให้แก่สภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล
ฉบับที่ 295 พ.ศ.2539	ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีธุรกิจเฉพาะ สำหรับเงินค่าทดแทนการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ขอรับ
ฉบับที่ 297 พ.ศ.2539	ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเงินได้ส่วนที่จ่ายเป็นค่าจ้างเพื่อทำการวิจัย
ฉบับที่ 298 พ.ศ.2539	ยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้ของผู้ดำเนินการฝึกอาชีพที่ได้จ่ายไปเป็นค่าใช้จ่าย
ฉบับที่ 299 พ.ศ.2539	ลดอัตราภาษีตามมาตรา 70 สำหรับค่าเช่าเรือเดินทะเลขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ และยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการขายเรือเก่าเพื่อซื้อเรือใหม่
ฉบับที่ 300 พ.ศ.2539	ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้กับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลไทยซึ่งมีเงินได้จากการประกอบกิจการในต่างประเทศ เพื่อบรรเทาภาระที่มีภาษีซ้ำซ้อน
ฉบับที่ 301 พ.ศ.2539	ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารประเภทผูกพันระยะยาว
ฉบับที่ 306 พ.ศ.2540	ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับค่าธรรมเนียมที่กิจการวิเทศธนกิจได้รับจากการเป็นผู้จัดการในการจัดหาเงินกู้ในลักษณะการร่วมให้กู้
ฉบับที่ 307 พ.ศ.2540	ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมเงินตราต่างประเทศที่ได้รับจากผู้ประกอบกิจการวิเทศธนกิจบางกรณี
ฉบับที่ 308 พ.ศ.2540	ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเงินกำไรที่กิจการวิเทศธนกิจจำหน่ายออกไปจากประเทศไทย
ฉบับที่ 311 พ.ศ.2540	ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการนำเข้าหรือการขายอัญมณีบางกรณี
ฉบับที่ 312 พ.ศ.2540	ยกเว้นภาษีอากรสำหรับการบริจาคให้แก่ศูนย์ช่วยเหลือน้ำท่วมเฉพาะกิจ
ฉบับที่ 313 พ.ศ.2540	ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการนำเข้าวัตถุดิบเพื่อใช้ผลิตยากำจัดวัชพืชของตนเอง
ฉบับที่ 314 พ.ศ.2540	ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้จากการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามกฎหมายไทย และใช้เรือไทยในการประกอบกิจการ
ฉบับที่ 315 พ.ศ.2540	รายจ่ายที่ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิสำหรับมูลค่าต้นทุนรถยนต์

ฉบับ / พ.ศ.	พระราชกฤษฎีกา
	นั่งส่วนที่เกินคันละ 1 ล้านบาท
ฉบับที่ 317 พ.ศ.2541	ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับกรณีที่มีการบริจาคหรือเข้าร่วมโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2540 ถึง พ.ศ.2545
ฉบับที่ 318 พ.ศ.2541	ยกเว้นภาษีอากรให้แก่ผู้บริจาคในการจัดสร้างเครื่องทรงพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร
ฉบับที่ 319 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 145
ฉบับที่ 320 พ.ศ.2541	ยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ให้แก่คณะกรรมการไทยช่วยไทย
ฉบับที่ 321 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 239
ฉบับที่ 322 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 240
ฉบับที่ 323 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 10
ฉบับที่ 324 พ.ศ.2541	ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการนำเข้าสินค้าเพื่อใช้ในการจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13
ฉบับที่ 326 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 10
ฉบับที่ 327 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 239
ฉบับที่ 328 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 240
ฉบับที่ 329 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 10
ฉบับที่ 330 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 10
ฉบับที่ 331 พ.ศ.2541	ลดอัตราและยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่การประกอบกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์
ฉบับที่ 332 พ.ศ.2541	ยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่องค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย
ฉบับที่ 333 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 239
ฉบับที่ 334 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 240
ฉบับที่ 335 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 10
ฉบับที่ 336 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 239
ฉบับที่ 337 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 240
ฉบับที่ 338 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 10
ฉบับที่ 339 พ.ศ.2541	ยกเว้นภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่คณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาฟิสิกส์เกมส์ ครั้งที่ 7
ฉบับที่ 340 พ.ศ.2541	ยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ ให้แก่ลูกหนี้และเจ้าหนี้เนื่องจากการดำเนินการตามคำขอประนอมหนี้หรือแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่ศาลเห็นชอบ
ฉบับที่ 341 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 10
ฉบับที่ 342 พ.ศ.2541	หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้ำหรือหากำไร
ฉบับที่ 343 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 239

ฉบับ / พ.ศ.	พระราชกฤษฎีกา
ฉบับที่ 344 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 240
ฉบับที่ 345 พ.ศ.2541แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 10
ฉบับที่ 346 พ.ศ.2542	ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินบริจาคเพื่อสนับสนุนโครงการร้อยใจช่วยเยาวชนไทยในภาวะวิกฤต
ฉบับที่ 347 พ.ศ.2542แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 239
ฉบับที่ 348 พ.ศ.2542	ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการนำเข้าสินค้าเพื่อใช้ในเขตพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย
ฉบับที่ 350 พ.ศ.2542	กำหนดให้การประกอบกิจการซื้อหรือขายสินค้าหลักทรัพย์โดยมีสัญญาขายหรือซื้อสินค้าเป็นกิจการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ
ฉบับที่ 351 พ.ศ.2542แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 10
ฉบับที่ 352 พ.ศ.2542	ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้สุทธิจากการคำนวณภาษีตามมาตรา 48(1) เฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 50,000 บาทแรกของปีภาษี
ฉบับที่ 354 พ.ศ.2542	ปรับปรุงการกำหนดมูลค่าของฐานภาษีของกิจการขนาดย่อมซึ่งได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม
ฉบับที่ 355 พ.ศ.2542แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 240
ฉบับที่ 356 พ.ศ.2542	ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรโดยการโอนกิจการบางส่วนให้แก่กัน ภายใน 31 ธ.ค.2543
ฉบับที่ 357 พ.ศ.2542แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 10
ฉบับที่ 358 พ.ศ.2542	กำหนดให้การประกอบธุรกิจפקเตอร์ริงเป็นกิจการที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ
ฉบับที่ 359 พ.ศ.2542แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 145
ฉบับที่ 360 พ.ศ.2542	ยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ เพื่อส่งเสริมให้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
ฉบับที่ 361 พ.ศ.2542แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 240
ฉบับที่ 362 พ.ศ.2542	ยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่บริษัทบริหารสินทรัพย์
ฉบับที่ 363 พ.ศ.2542	ยกเว้นภาษีเงินได้กรณีที่มีการบริจาคเพื่อสมทบทุนโครงการโพธิ์ทองของชาวไทย
ฉบับที่ 364 พ.ศ.2542	ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลการทำธุรกรรมซื้อหรือขายหลักทรัพย์โดยมีสัญญาขายหรือซื้อสินค้า
ฉบับที่ 365 พ.ศ.2543แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 240
ฉบับที่ 366 พ.ศ.2543	ลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะคงเหลือในอัตราร้อยละ 0.1 สำหรับกิจการขายอสังหาริมทรัพย์
ฉบับที่ 367 พ.ศ.2543แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 311
ฉบับที่ 368 พ.ศ.2543	ลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม จากร้อยละ 9.0 เป็นร้อยละ 6.3 ตั้งแต่วันที่ 30 ก.ย.2544
ฉบับที่ 369 พ.ศ.2543	ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ ให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ เนื่องจากการระดมทุนจากภาคเอกชนในโครงการโรงไฟฟ้าราชบุรี

ฉบับ / พ.ศ.	พระราชกฤษฎีกา
ฉบับที่ 370 พ.ศ.2543แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 239
ฉบับที่ 371 พ.ศ.2543แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 240
ฉบับที่ 372 พ.ศ.2543แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 10
ฉบับที่ 373 พ.ศ.2543แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 360
ฉบับที่ 374 พ.ศ.2543แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 10
ฉบับที่ 375 พ.ศ.2543	ยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเท่ากับจำนวนดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อซื้อทรัพย์สินในการประกอบกิจการ
ฉบับที่ 376 พ.ศ.2544	ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้ผู้มีเงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไร ซึ่งถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย และภาษีธุรกิจเฉพาะไว้แล้ว
ฉบับที่ 377 พ.ศ.2544	ยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นโดยมีตลาดหลักทรัพย์สินแห่งประเทศไทยถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 99 ที่เสนอขายใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิงไทย และลดอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่ายให้แก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศสำหรับเงินได้ที่ได้รับจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนดังกล่าว
ฉบับที่ 378 พ.ศ.2544	ยกเว้นภาษีอากรให้แก่ผู้จัดสรรที่ดินกรณีโอนทรัพย์สินที่เป็นสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะให้แก่นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรหรือนิติบุคคลตามกฎหมายอื่น ที่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรจัดตั้งขึ้น และยกเว้นภาษีอากรแก่นิติบุคคลดังกล่าว สำหรับการให้บริการในการบำรุงรักษาและการจัดการสาธารณูปโภคแก่สมาชิกของนิติบุคคล
ฉบับที่ 381 พ.ศ.2544	ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ให้แก่บริษัทบริหารสินทรัพย์บางกรณี
ฉบับที่ 382 พ.ศ.2544แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 240
ฉบับที่ 383 พ.ศ.2544	ลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม จากร้อยละ 9.0 เป็นร้อยละ 6.3 ตั้งแต่วันที่ 30 ก.ย.45
ฉบับที่ 384 พ.ศ.2544	ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรโดยการโอนกิจการบางส่วนให้แก่กันภายใน 31 ธ.ค. 44
ฉบับที่ 385 พ.ศ.2544	ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินประเภทอาคารถาวรเพื่อใช้ในการประกอบกิจการของตน หักค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นได้เป็นกรณีพิเศษ
ฉบับที่ 386 พ.ศ.2544แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 240
ฉบับที่ 387 พ.ศ.2544	ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับกำไรสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งเป็นบริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนอยู่ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ หรือเป็นบริษัทที่นำหลักทรัพย์มาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือตลาดหลักทรัพย์ใหม่
ฉบับที่ 389 พ.ศ.2544	ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเงินได้ของนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นจำนวนเท่ากับเงินสำรองที่กักไว้เป็นค่าเผื่อหนี้สูญหรือหนี้สงสัยจะสูญ

ฉบับ / พ.ศ.	พระราชกฤษฎีกา
ฉบับที่ 390 พ.ศ.2544	ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้ค้าน้ำมันและให้แก่สถานีบริการจำหน่ายน้ำมันกลางทะเลเพื่อขายให้แก่เรือจดทะเบียน

ที่มา : <http://www.rd.go.th/laws2/b/index.htm>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร

1. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2503
2. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2504
3. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2504
4. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2504
5. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2505
6. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2505
7. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2505
8. พระราชบัญญัติพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2506
9. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2506
10. พระราชบัญญัติพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2506
11. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2506
12. พระราชบัญญัติพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2507
13. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2507
14. พระราชบัญญัติพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2508
15. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2508
16. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2509
17. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2509
18. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2510
19. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 15) พ.ศ. 2510
20. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2510
21. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2511
22. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2511
23. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2511
24. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2511
25. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2511
26. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2512
27. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 23) พ.ศ. 2513
28. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 57 ลงวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515
29. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 104 ลงวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2515
30. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 172 ลงวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2515

31. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 278 ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515
32. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 363 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515
33. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 24) พ.ศ. 2516
34. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 25) พ.ศ. 2516
35. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2517
36. พระราชบัญญัติพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2517
37. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2518
38. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2519
39. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 29) พ.ศ. 2520
40. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2520
41. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 31) พ.ศ. 2520
42. พระราชบัญญัติพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2520
43. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 32) พ.ศ. 2520
44. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 33) พ.ศ. 2521
45. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 34) พ.ศ. 2521
46. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 35) พ.ศ. 2521
47. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 36) พ.ศ. 2521
48. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 37) พ.ศ. 2522
49. พระราชบัญญัติพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2522
50. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 38) พ.ศ. 2522
51. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 39) พ.ศ. 2522
52. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 40) พ.ศ. 2523
53. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 41) พ.ศ. 2524
54. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 42) พ.ศ. 2525
55. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 43) พ.ศ. 2526
56. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 44) พ.ศ. 2527
57. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 45) พ.ศ. 2528
58. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศาลากร พ.ศ. 2530
59. พระราชกำหนด พิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541
60. พระราชกำหนด พิกัดอัตราศาลากร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2541

7. ประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยข้อกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร

เลขที่ ประกาศกระทรวง	เรื่อง	ประกาศ ณ วันที่
16/2542	ศก. 16/2542 (อต.16)	29/12/2543
17/2542	ศก. 17/2542 (อต.17) การลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน	29/12/2543
18/2542	ยกเลิกการลดและลดอัตราอากรศุลกากร	29/12/2543
19/2542	ยกเลิกการลดอัตราอากรศุลกากรและการลดอัตราอากรศุลกากร	29/12/2543
20/2542	การเรียกเก็บอากรพิเศษ	29/12/2543
21/2542	ศก. 21/2542 (ทส. 1) การกำหนดให้ของได้รับการยกเว้นอากรและการลดอัตราอากรศุลกากร	29/12/2543
22/2542	ศก. 22/2542 (ทส. 2) การกำหนดให้ของได้รับการยกเว้นอากรและการลดอัตราอากรศุลกากร	29/12/2543
2/2543	ศก. 2/2543 (ทล. 6) การลดอัตราอากรศุลกากร	03/02/2543
3/2543	ศก. 3/2543 (ทก. 1) การยกเว้นอากร ลดและเพิ่มอัตราอากรศุลกากร	04/02/2543
4/2543	ยกเลิกการลดและลดอัตราอากรศุลกากร	01/03/2543
5/2543	การเรียกเก็บอากรพิเศษ	01/03/2543
6/2543	การลดอัตราอากรศุลกากร	21/03/2543
7/2543	ยกเลิกการลดและลดอัตราอากรศุลกากร	28/03/2543
8/2543	ยกเลิกการลดและลดอัตราอากรศุลกากร	28/03/2543
9/2543	ยกเลิกการลดและลดอัตราอากรศุลกากร	28/08/2543
10/2543	ศก.10/2543 (อช.38) ยกเลิกการลดและลดอัตราอากรศุลกากร	06/06/2543
11/2543	ยกเลิกการลดและลดอัตราอากรศุลกากร	04/07/2543
12/2543	ยกเลิกการยกเว้นอากรและการลดอัตราอากรศุลกากรการยกเว้นอากรและการลดอัตราอากรศุลกากร	04/07/2543
13/2543	ยกเลิกการยกเว้นอากรและการลดอัตราอากรศุลกากรการยกเว้นอากรและการลดอัตราอากรศุลกากร	01/11/2543
1/2544	การยกเว้นอากรศุลกากร	06/02/2544
2/2544	การลดอัตราอากรและการยกเว้นอากรศุลกากรสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน	16/08/2544
3/2544	การลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน	16/08/2544
4/2544	ยกเลิกการยกเว้นอากรและการลดอัตราอากรศุลกากร การยกเว้นอากรและการลดอัตราอากรศุลกากร	03/10/2544
	การลดอัตราอากรและการยกเว้นอากรศุลกากร	21/01/2544
	การลดอัตราอากรและการยกเว้นอากรศุลกากร	21/12/2544

เลขที่ ประกาศกระทรวง	เรื่อง	ประกาศ ณ วันที่
	ยกเลิกการลดและลดอัตราอากรศุลกากร	21/12/2544
	การยกเว้นอากรและการลดอัตราอากรศุลกากร (อคล. 9)	28/12/2544
	การลดอัตราอากรศุลกากร (ทล. 9)	28/12/2544
	การยกเว้นอากร ลดและเพิ่มอัตราอากรศุลกากร (อคล. 12)	28/12/2544
	การยกเว้นอากรและการลดอัตราอากรศุลกากร (อคล. 11)	28/01/2544
	การยกเว้นอากรและการลดอัตราอากรศุลกากร (อคล. 11)	28/12/2544
	การกำหนดให้ของได้รับการยกเว้นอากรและการลดอัตราอากรศุลกากร (ทส. 4)	28/12/2544
	การกำหนดให้ของได้รับการยกเว้นอากรและการลดอัตราอากรศุลกากร (ทส. 3)	28/12/2544
	การลดอัตราอากรศุลกากร (ทล. 7)	28/12/2544
	การยกเว้นอากร ลดและเพิ่มอัตราอากรศุลกากร (ทล. 8)	28/12/2544
	การยกเว้นอากร ลดและเพิ่มอัตราอากรศุลกากร (ทก. 2)	28/12/2544
	เรื่อง การลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน (อต. 21)	31/01/2544
	การยกเว้นอากรและการลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน (อต. 20)	31/12/2544
	การยกเว้นอากรและการลดอัตราอากรศุลกากร สำหรับประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน (สห.2)	31/12/2544
	การยกเว้นอากรและการลดอัตราอากรศุลกากร สำหรับประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน (สห. 1)	31/12/2544
	การลดอัตราอากรศุลกากร (รทอ. 8)	31/12/2544
	การลดอัตราอากรและการยกเว้นอากรศุลกากร ตามมาตรา 12 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530	31/12/2544
	การกำหนดให้ของได้รับยกเว้นจากบทบังคับตามความในมาตรา 10 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530	31/12/2544
	การยกเลิก เพิ่ม และแก้ไขเพิ่มเติมพิกัดอัตราอากรขาเข้าในภาค 2 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (สมน.)	31/12/2544

ที่มา : <http://www.customs.go.th>

8. ระเบียบการก่อกำหนดผู้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ

ที่ นร 0402/ว 041

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ 6 กทม.10400

27 ธันวาคม 2534

เรื่อง ระเบียบการก่อกำหนดผู้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ พ.ศ. 2534

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบการก่อกำหนดผู้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ พ.ศ. 2534

ตามที่มาตรา 23วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2534 กำหนดให้สำนักงานประมาณ รวบรวมรายการงบประมาณรายจ่ายซึ่งจะต้องก่อกำหนดผู้ผูกพัน และวงเงินที่คาดว่าจะต้องก่อกำหนดผู้ผูกพัน- งบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อ ๆ ไป พร้อมทั้งจำนวนเงินเพื่อเหลือเพื่อขาดเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา อนุมัติการก่อกำหนดผู้ผูกพัน ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณีใช้บังคับ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้วให้ ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจดำเนินการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนดด้วยความเห็นชอบของ คณะรัฐมนตรีนั้น

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบระเบียบการก่อกำหนดผู้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ พ.ศ. 2534 ที่ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณกำหนดตามนัยมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2534

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บดี จุณณานนท์

(นายบดี จุณณานนท์)

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

กองกฎหมายและมาตรฐานงบประมาณ

โทร. 2739436-7

9. ระเบียบการใช้เงินทูลงสำรองจ่าย ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2510

(บันทึก)

เรื่อง การใช้จ่ายเงินทูลงสำรองจ่าย

กระทรวงการคลังเสนอว่า มาตรา 29 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503 กำหนดว่าให้มีเงินทูลงจำนวนหนึ่ง โคนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจ่ายจากคลัง เรียกว่า “เงินทูลงสำรองจ่าย” เป็นจำนวนหนึ่งร้อยล้านบาท เงินทูลงนี้ให้นำไปจ่ายได้ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการแผ่นดิน โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี และเมื่อได้จ่ายไปแล้ว ให้ขอตั้งรายจ่ายชดใช้เพื่อสมทบทุนนั้นไว้จ่ายต่อไป โดยที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้ส่วนราชการต่างๆ หลายแห่งใช้จ่ายเงินจากบัญชีเงินทูลงสำรองจ่ายฉะนั้นเพื่อให้การได้เป็นไปโดยเรียบร้อย จึงเห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติวางระเบียบในการใช้จ่ายเงินทูลงสำรองจ่ายขึ้นไว้ให้กระทรวงทบวงกรมต่างๆ ถือปฏิบัติต่อไป ดังต่อไปนี้

1. การขอใช้เงินทูลงสำรองจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีให้จำแนกรายจ่ายออกเป็นหมวดๆ โดยอนุโลมตามหมวดของงบประมาณรายจ่าย เว้นแต่ส่วนราชการที่ได้รับงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินก้อน
2. มติคณะรัฐมนตรีที่อนุมัติให้ส่วนราชการใดเบิกเงินทูลงสำรองจ่ายในปีงบประมาณใด ให้เบิกเงินทูลงสำรองจ่ายแต่ที่จำเป็นในกิจการที่ได้รับอนุมัติได้เพียงภายในปีงบประมาณนั้นหรือภายในระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่มีความจำเป็นเนื่องจากมีข้อผูกพันจะต้องจ่ายอยู่แล้ว ก็ให้ทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง
3. การเบิกจ่ายเงินทูลงสำรองจ่ายในข้อ 2. ให้อนุโลมปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายจากคลัง
4. การใช้รายจ่ายจากเงินทูลงสำรองจ่ายแต่ละหมวดรายจ่ายตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการใช้รายจ่ายตามงบประมาณโดยอนุโลม และการโอนหมวดรายจ่ายจากเงินทูลงสำรองจ่ายตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ต้องขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณก่อนจึงกระทำได้

5. ในเดือนใดที่มีการจ่ายเงินทุนสำรองจ่าย ให้กรมบัญชีกลางแจ้งยอดจ่ายให้
สำนักคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทราบภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป

6. ส่วนราชการที่ได้รับอนุมัติให้เบิกเงินทุนสำรองจ่าย ถ้ามีความจำเป็นต้องโอน
เงินทุนสำรองจ่ายไปให้หน่วยงานในสวนภูมิภาคเบิกจ่าย ให้ติดต่อกับกรมบัญชีกลางเพื่อโอนขาย
บิล ไปขึ้นบัญชีเงินฝากทุนสำรองจ่ายผ่านทางคลังจังหวัด หรือคลังอำเภอ เมื่อถึงคราวที่จะจ่ายจึง
ให้เบิกจ่ายจากบัญชีเงินฝากดังกล่าวต่อไป

7. ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เบิกเงินทุนสำรองจ่าย หรือบัญชีเงินฝาก
ประเภทเงินทุนสำรองจ่ายจัดทำบเดือนส่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบเช่นเดียวกับการ
การเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่าย แต่ให้แยกเป็นอีกงบหนึ่งต่างหาก โดยในส่วนกลางให้ส่งถึง
สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดไป และในส่วนภูมิภาคให้
ส่งไปยังสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประจำเขต ภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดไป

8. เมื่อสิ้นกำหนดเบิกจ่ายเงินทุนสำรองจ่ายตามข้อ 2. ถ้ามีเงินที่เบิกจ่ายจากคลัง
แล้วจ่ายไม่หมด หรือยังมีเงินเหลืออยู่ในบัญชีฝากทุนสำรองจ่ายทางคลังจังหวัด หรือคลังอำเภอให้
หน่วยงานนั้นโอนขายบิลคืนส่วนราชการเจ้าสังกัดภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นกำหนด แล้วส่วน
ราชการเจ้าสังกัดรวบรวมเงินที่เหลือทั้งหมดนำส่งคืนคลัง ภายในสิบห้าวันตามประเภทที่กรมบัญชี
กลางกำหนด

9. เมื่อได้จ่ายเงินทุนสำรองจ่ายไปแล้ว ให้กรมบัญชีกลางแจ้งสำนักงบประมาณ
เพื่อดำเนินการขอตั้งงบประมาณชุดใช้ในโอกาสแรกที่จะตั้งงบประมาณชุดใช้ได้ และเมื่อได้รับงบ
ประมาณชุดใช้แล้ว ให้กรมบัญชีกลางทำการเบิกหักผลส่งใช้เงินทุนสำรองจ่ายต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

10. หลักเกณฑ์การก่อกำหนดนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณและมาตรการที่เกี่ยวข้อง (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2541)

1. หลักเกณฑ์การก่อกำหนดนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ

1.1 การผูกพันงบประมาณล่วงหน้า ควรกำหนดระยะเวลาไว้ไม่เกินกว่า 5 ปี

1.2 จะต้องเป็นงาน/ โครงการ หรือรายการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณไว้ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี นั้น โดยมีรายการที่จะต้องผูกพันงบประมาณข้ามปีปรากฏอยู่ในเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี

1.3 การผูกพันงบประมาณใหม่ในแต่ละปีงบประมาณ เมื่อรวมกับภาระผูกพันที่กำหนดไว้ก่อนแล้วทุกกรณี จะต้องมียอดภาระงบประมาณที่จะผูกพันในปีต่อไป แต่ละปีเปรียบเทียบกับรายจ่ายลงทุนที่ส่วนราชการได้รับในปีงบประมาณนั้น ดังนี้

- (1) ปีที่ 1 ไม่เกินกว่าร้อยละ 60
- (2) ปีที่ 2 ไม่เกินกว่าร้อยละ 40
- (3) ปีที่ 3 ไม่เกินกว่าร้อยละ 20
- (4) ปีที่ 4 ไม่เกินกว่าร้อยละ 10

ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้เฉพาะการผูกพันงบประมาณข้ามปีล่วงหน้าที่มีระยะเวลาเกินกว่า 3 ปีเท่านั้น

สำหรับส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม รายจ่ายลงทุนตามวรรคแรกให้หมายถึง รายจ่ายเพื่อการพัฒนากองทัพ

1.4 การผูกพันงบประมาณที่มีเหตุผลความจำเป็นพิเศษที่จะต้องเสียดอกเบี้ยในลักษณะการกู้ยืมในรูปสินเชื่อผู้ผลิต (Supplier's Credit) หรือการก่อกำหนดในลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ให้สำนักงานงบประมาณหารือกับสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเกี่ยวกับเงื่อนไขการก่อกำหนดที่เหมาะสมด้วย

1.5 การผูกพันงบประมาณที่มีเหตุผลความจำเป็นพิเศษที่จะต้องดำเนินการเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากหลักเกณฑ์ตามข้อ 1.1 ถึงข้อ 1.3 จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนเป็นกรณีไป ยกเว้นในกรณีที่ส่วนราชการได้รับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ทำให้ส่วนราชการที่ได้รับอนุมัติการก่อกำหนดนี้ผูกพันงบประมาณรายการ

ต่างๆ ในวงเงินที่คิดเทียบจากสกุลเงินต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น ณ วันที่ลงนามในสัญญา ซึ่งจะมีผลทำให้วงเงินรวมเกินกว่าที่ได้รับอนุมัติไว้เดิม หากคำดำเนินการที่เป็นเงินตราสกุลต่างประเทศและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากที่ส่วนราชการเสนอก็ให้ส่วนราชการลงนามในสัญญาได้ โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

1.6 รายการขออนุมัติผูกพันข้ามปีงบประมาณทุกรายการต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินในปีแรก เป็นจำนวนเงินไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของวงเงินรายจ่ายส่วนที่เป็นเงินงบประมาณทั้งสิ้นของรายการนั้นๆ โดยไม่รวมเงินเผื่อเหลือเผื่อขาด

2. มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงรายการและเงินงบประมาณ

2.1 ให้ส่วนราชการดำเนินการสำรวจออกแบบการก่อสร้างหรือกำหนดคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ที่จะจัดซื้อจัดจ้าง ก่อนเสนอคำขอต้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี

2.2 ให้ส่วนราชการดำเนินการเสนอขอตั้งค่าจ้างสำรวจออกแบบการก่อสร้าง เพื่อให้ส่วนราชการมีแบบรูปประกอบคำขอต้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี

2.3 ห้ามมิให้ส่วนราชการก่อกั้นผูกพันงบประมาณข้ามปี ในงาน/ โครงการ หรือแผนงานที่เป็นงานก่อสร้างหรือจัดซื้อครุภัณฑ์ ซึ่งตามปกติจะสามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณเดียว

2.4 หากส่วนราชการมีความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการก่อสร้างหรือคุณลักษณะเฉพาะของรายการครุภัณฑ์มีผลทำให้ประมาณราคากลางสูงกว่าวงเงินงบประมาณที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้ก่อกั้นผูกพัน ให้กระทำได้เฉพาะในกรณีที่มิผลทำให้วงเงินเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ 5 เท่านั้น โดยให้ทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณก่อนการดำเนินการประกวดราคา

ส่วนเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายและแผนและสารสนเทศการงบประมาณ

สำนักงบประมาณ

4 พฤศจิกายน 2542

ภาคผนวก ข

รายชื่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

1. คณะกรรมการเพื่อพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2543
2. คณะกรรมการเพื่อพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2544
3. คณะกรรมการเพื่อพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2545

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. คณะกรรมาธิการเพื่อพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2543

1. นายกำซุง ประภากรแก้วรัตน์
2. นางกึ่งกาญจน์ ณ เชียงใหม่
3. นายเกียรติ ศรีสุรินทร์
4. นางคมคาย พลบุตร
5. นายเงิน ไชยคิวงมกล
6. นายจรัส พัวช่วย
7. นายจักรพันธ์ ยมจินดา
8. นางจระพรรณ นีรติศัย
9. นายฉลอง เรียวแรง
10. นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย
11. นายชัย ชิดชอบ
12. นายชาญชัย ปทุมารักษ์
13. นายชาติ พิริยะกิจไพบูลย์
14. นายไชยา สะสมทรัพย์
15. นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ
16. นายเด่น ไต๊ะมีนา
17. นายตุ่น จินตะเวช
18. นายทวีศักดิ์ สุภาศรี
19. นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์
20. นายธีระชัย ศิริพันธ์
21. นางนิภา พริ้งศุลกะ
22. นายบุญชู ไรจนเสถียร
23. นายประกิจ พลเดช
24. นายประมวลศิลป์ โภคสวัสดิ์
25. นายปรีชา มุสิกกุล
26. นางปวีณา หงสกุล
27. นายปาน พึ่งสุจริต
28. นายพงษ์อุดม ตริสุขี
29. นายพิเชษฐ พันธุ์ชาติกุล
30. นายพิเชษฐ สติรชวาล
31. นายพินิจ จันทรสุนทร
32. นายพิสิฐ ลี้อาธรรม
33. นายพูลทรัพย์ ปิยะอนันต์
34. นายมนตรี ด่านไพบูลย์
35. นางมุกดา พงษ์สมบัติ
36. นายยงยุทธ ตียะไพรัช
37. นายระวี หิรัญโชติ
38. นางสาวรัตนา อนันต์นาคินทร์
39. นายรำริ มามะ
40. นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล
41. นายวิชัย วัฒนาศาสตร์
42. พันตำรวจโท วิจิตร สุวิทย์
43. นายวิฑูรย์ นามบุตร
44. นายวิรัช รัตนเศรษฐ์
45. นายวีระ ปัทมสิริวัฒน์
46. พันตำรวจโท ไหวพจน์ อภรณ์รัตน์
47. นายสมเกียรติ ฉันทวานิช
48. พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ
49. นายสมศักดิ์ พันธุ์เกษม
50. นายสวัสดิภาพ กันทาธรรม
51. นายสัมพันธ์ ทองสมัคร
52. นายสุนทร วิลาวลัย
53. นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์
54. นายห้างทอง ธรรมวัฒน์
55. นายอภิชาติ การิกาญจน์
56. นายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ
57. นายอุดม ไกรวัฒน์สุนทร

2. คณะกรรมการเพื่อพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2544

1. นางกอบกุล นพอมรบดี
2. นายกุลศล หมีเทศ
3. นายโกวิทย์ ธารณา
4. นายฉลอง เรี่ยวแรง
5. นายชัย ชิดชอบ
6. นายณรงค์ ภูอิทธิวงศ์
7. นายทวี สุระบาล
8. นายทศพร เสรีรักษ์
9. นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์
10. นายเจียร มโนหรรทัด
11. นายนิพนธ์ ธาราภูมิ
12. นายนิยม วรปัญญา
13. นายบุญชู โจนเสถียร
14. นายประทีป กรिताเวช
15. นายประมวลศิษฐ์ โภคสวัสดิ์
16. นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์
17. นายประวิช นิลวัชรมณี
18. นายประเสริฐ มงคลศิริ
19. นายปรีชา เร่งสมบุญสุนทร
20. นายปัญญา จีนาคำ
21. นายปาน พึ่งสุจริต
22. นายเผดิมชัย สะสมทรัพย์
23. นายพรชัย นุชสุวรรณ
24. นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล
25. นายพินิจ จารุสมบัติ
26. นายพิสิฐ ลี้อาธรรม
27. นายพูลทรัพย์ ปิยะอนันต์
28. นายเรวัต สิริบุญกุล
29. นายเรวุฒิ จินดาพล
30. นางวรศุณี เชาวศิริกุล
31. นายวัชรินทร์ ศรีถาวร
32. ร้อยตรี วัฒนา แก้วศิริ
33. นายวิชัย ชัยจิตวนิชกุล
34. นายวิชัย เอี่ยมวงศ์
35. นายวิทยา แก้วภราดัย
36. นายวิรัช รัตนเศรษฐ์
37. นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ
38. นายวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย
39. นายวุฒิพันธุ์ วิชัยรัตน์
40. นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู
41. นายศุภสิทธิ์ เตชะตานนท์
42. นายสมศักดิ์ พันธุ์เกษม
43. นายสมัย เจริญช่าง
44. นายสวัสดิ์ คำวงษา
45. นายสัมพันธ์ ทองสมัคร
46. นายสัมพันธ์ เลิศนุวัฒน์
47. นายสาคร พรหมภักดี
48. นายสุชน ชามพูนท
49. นายสุเทพ ดีบุญมี ณ ชุมแพ
50. นายสุพัฒน์ ธรรมเพชร
51. นายสุรเชษฐ์ แวอาแซ
52. นายสุรพงษ์ ไตวิจักษณ์ชัยกุล
53. นายสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรรักษ์
54. นายสุวโรช พะลัง
55. นายอวยชัย สุขรัตน์
56. นายอิสสระ สมชัย
57. นายเอกภาพ พลซื่อ

3. คณะกรรมาธิการเพื่อพิจารณาจ่ายประจำปีงบประมาณ 2545

1. นายกรีช กงเพชร	36. นายวิชาญ มั่นชัยนันท์
2. คุณหญิงกัลยา โสภณพานิช	37. นายวิชัย เสนเนียม
3. นายเกษม วัฒนชัย	38. นายวิลาศ จันทร์พิทักษ์
4. นายคงกฤษ หงษ์วิไล	39. นายวิษณุ พูลสุข
5. นายจาตุรนต์ ฉายแสง	40. นายวิสันต์ เดชแสน
6. ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง	41. นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ
7. นายชัย ชิดชอบ	42. นายวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย
8. นายชาญชัย ปทุมารักษ์	43. นายวุฒิพันธุ์ วิชัยรัตน์
9. นายฐานิสร์ เทียนทอง	44. นายเวียง วรเชษฐ
10. นายธีระพันธ์ วีระยุทธวัฒนนะ	45. นายสุรชาติ บรรดาศักดิ์
11. นายธีระยุทธ วานิชยัง	46. นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์
12. นายจำมุดดีน อูมา	47. นายสรรเสริญ สมะลาภา
13. นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ	48. นายสรรรภ กลินประทุม
14. พันตำรวจโท บรรณิน ตั้งถาวรณ	49. นายสฤษฏ์ อังกินันท์
15. นายบุญจง วงศ์ไตรรัตน์	50. นายสัมพันธ์ ทองสมัคร
16. นายปกรณ์ บูรณุปกรณ์	51. นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ
17. นายประจักษ์ แก้วกัลลาหาญ	52. ร้อยเอก สุชาติ เขาวินิษฐ
18. นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก	53. นายสุรชาติ บรรดาศักดิ์
19. นายประทวน เขียวฤทธิ์	54. นายสุธา ชันแสง
20. นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข	55. นายสุนทร วิชาวัลย์
21. นายปิยะ ปิตุเตชะ	56. นายสุรพล เกียรติไชยากร
22. นายเผด็จชัย สะสมทรัพย์	57. นายสุวโรช พะลัง
23. นายพงษ์ศักดิ์ รักตพงษ์ไพศาล	58. นายเสกสรรค์ แสนภูมิ
24. นายพรชัย นุชสุวรรณ	59. นายเสริมศักดิ์ การุณ
25. นายพ้อง ชีวานันท์	60. นายโสภณ เพชรสว่าง
26. นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล	61. นายอดิศักดิ์ โภคกุลกานนท์
27. นายพินิจ จันทรสุรินทร์	62. นายอนุรักษ์ จุริมาศ
28. นายพินิจ จารุสมบัติ	63. นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์
29. นายพูลทรัพย์ ปิยะอนันต์	
30. นายภิญโญ นิโรจน์	
31. นายมหิตล จันทรางกูร	
32. นายมานะชญ์ วิชัยกุล	
33. นางรัตนา จงสุทธนามณี	
34. นายวราเทพ รัตนากร	
35. นายวัฒนา แข่งไฟเราะ	

ภาคผนวก ค

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ 32/2543

เรื่อง : ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 266 กรณีคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ของสภาผู้แทนราษฎร และกรรมการวิสามัญฯ มีอำนาจขอ หรือเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ ได้หรือไม่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ 32/2543

วันที่ 7 กันยายน พ.ศ. 2543

เรื่อง ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 266 กรณี คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ของสภาผู้แทนราษฎร และกรรมการวิสามัญ มีอำนาจขอ หรือเพิ่มเติมรายการหรือ จำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ ได้หรือไม่

ประธานรัฐสภาเสนอคำร้องลงวันที่ 22 ธันวาคม 2542 ส่งความเห็นของ นายอดิศร เพียงเกษ กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 42 คน เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ว่า คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ของสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจแปรญัติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ได้หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องของประธานรัฐสภา สรุปได้ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวนหนึ่งมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวิสามัญฯ ว่า การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ในขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ นั้น คณะกรรมการวิสามัญฯ และกรรมการวิสามัญฯ ที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะแปรญัติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ ได้หรือไม่ เพราะเมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ แล้ว และคณะกรรมการวิสามัญฯ ไปพิจารณาปรับลดงบประมาณของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจลงจาก วงเงินที่ตั้งงบประมาณไว้ ต่อจากนั้นก็จะมีส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจเสนอคำขอของงบประมาณเพิ่มเติมในขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ อยู่เสมอ จึงเป็นปัญหาว่า

1. ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจจะเสนอคำขอของงบประมาณเพิ่มเติม โดยตรงต่อคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้หรือไม่

2. คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ จะยกคำขอของงบประมาณเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจขึ้นพิจารณาได้หรือไม่

3. กรรมาธิการวิสามัญฯ ทั้งที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและมิได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเสนอให้คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ พิจารณาคำขอของงบประมาณ เพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจได้หรือไม่

4. คำขอของงบประมาณเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนหรือไม่

5. กรรมาธิการวิสามัญฯ แต่ละคนไม่ว่าจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือไม่ จะมีสิทธิขอแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายฯ ได้หรือไม่

ปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดข้อขัดแย้งทางความคิดเห็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ โดยมีความเห็นเป็น 2 ฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายแรก เห็นว่า คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ และกรรมาธิการวิสามัญฯ ไม่มีอำนาจพิจารณาคำขอของงบประมาณเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ เพราะการกระทำดังกล่าวขัดกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา 180 วรรคห้าและวรรคหก ดังนั้น การขอเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายฯ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ จึงไม่สามารถพิจารณาได้

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ และกรรมาธิการวิสามัญฯ มีอำนาจพิจารณาคำขอของงบประมาณเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจได้ เพราะรัฐธรรมนูญ มาตรา 180 วรรคห้า บัญญัติห้ามไว้เฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เท่านั้นที่แปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการมิได้ แต่มิได้ห้ามคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ และกรรมาธิการวิสามัญฯ ดังนั้น ถ้าการเสนอ หรือการแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการมิได้มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมาธิการ มีส่วนได้เสียในการใช้งบประมาณรายจ่ายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 180 วรรคหก แล้ว คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ และกรรมาธิการวิสามัญฯ ย่อมกระทำได้

ประธานรัฐสภาเห็นว่า ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ และเป็นปัญหาเกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎร

ตามที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ จึงอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 266 ส่งเรื่องพร้อมความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ตามคำร้องมีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่า การที่ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยนั้น เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 266 หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา 266 บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย" พิจารณาแล้ว ข้อเท็จจริงตามคำร้องปรากฏว่า ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ ของสภาผู้แทนราษฎร มีการเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ แตกต่างไปจากที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบซึ่งเกิดขึ้นเสมอ ปัญหาว่าคณะกรรมการวิสามัญฯ ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากสภาผู้แทนราษฎรจะมีอำนาจขอหรือเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ หรือไม่นั้น เห็นว่า เป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และประธานรัฐสภาเป็นผู้มีอำนาจเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้ จึงเป็นการเสนอเรื่องพร้อมความเห็นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 266 และเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้ได้

พิจารณาคำร้อง และเอกสารประกอบคำร้องแล้วมีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ของสภาผู้แทนราษฎร และกรรมการวิสามัญฯ มีอำนาจขอหรือเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ ได้หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา 180 วรรคห้า บัญญัติว่า "ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการมิได้ แต่อาจแปรญัตติได้ในทางลดหรือตัดทอนรายจ่ายซึ่งมิใช่ รายจ่ายตามข้อผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) เงินสงฆ์ใช้ต้นเงินกู้
- (2) ดอกเบี้ยเงินกู้

(3) เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย"

และวรรคหก บัญญัติว่า "ในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรหรือของคณะกรรมการ การ เสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใดๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย จะกระทำมิได้" พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญบัญญัติห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ โดยให้แปรญัตติได้เฉพาะในทางลดหรือตัดทอนรายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายตามข้อผูกพัน อันได้แก่ เงิน ส่งใช้ต้นเงินกู้ ดอกเบี้ยเงินกู้ และเงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย อีกทั้งในการพิจารณา ไม่ว่าจะเป็สภาผู้แทนราษฎรหรือคณะกรรมการวิสามัญฯ ยังได้ห้ามการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใดๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการวิสามัญฯ มีส่วนไม่ว่าโดยตรง หรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้วิธีการดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการแปรญัตติงบประมาณรายจ่ายจนมีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการวิสามัญฯ มีส่วนในการใช้งบประมาณรายจ่าย นอกจากนั้นหลักการจัดทำและการอนุมัติ งบประมาณ นั้น รัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณบัญญัติให้ฝ่ายบริหาร (คณะรัฐมนตรี) เป็นผู้มีอำนาจจัดทำงบประมาณรายจ่าย เพราะเป็นผู้ดำเนินการจัดเก็บภาษีอากรและรายได้อื่น เพื่อนำมาใช้ในการบริหารประเทศ ส่วนฝ่ายนิติบัญญัติ (รัฐสภา) เป็น ผู้มีอำนาจอนุมัติงบประมาณรายจ่ายตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ไม่อาจมีอำนาจเพิ่มเติมรายการ หรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ จากหลักการดังกล่าว มีผลทำให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ไม่อาจเสนอคำขอของงบประมาณ รายจ่ายเพิ่มเติมโดยตรงต่อคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ โดยต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก่อนนำเสนอคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณา เมื่อสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ ไม่มีอำนาจเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ ด้วยตนเอง คณะกรรมการวิสามัญฯ ในฐานะที่ได้รับแต่งตั้งจากสภาผู้แทนราษฎรให้ปฏิบัติหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ ก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ย่อมไม่มีอำนาจขอหรือ เพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ ได้ ส่วน คณะกรรมการวิสามัญฯ และกรรมการวิสามัญฯ ทั้งที่เป็นและมีได้เป็นสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรก็ไม่อาจเสนอหรือยกคำขอของงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่คณะรัฐมนตรียังไม่ได้ให้ความเห็นชอบขึ้นพิจารณาได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า คณะกรรมาธิการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ของสภาผู้แทน
ราษฎร และกรรมาธิการวิสามัญ ฯ ไม่มีอำนาจขอหรือเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของ
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ได้

(นายประเสริฐ นาสกุล)	ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
(นายโกเมน ภัทรภิรมย์)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายจุมพล ณ สงขลา)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(พลโท จุล อติเรก)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายมงคล สระแก้ว)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายสุจิต บุญบงการ)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายสุจินดา ยงสุนทร)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายสุวิทย์ ธีรพงษ์)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายอนันต์ เกตุวงศ์)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายอิสสระ นิตินันท์ประภาศ)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(นายอุระ หวังอ้อมกลาง)	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

สถิติการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลเปรียบเทียบกับประมาณการ
ประจำปีงบประมาณ 2535-2543

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลเปรียบเทียบกับประมาณการ
ปีงบประมาณ 2535-2543

หน่วย:ล้านบาท

ประเภทรายได้	ปีงบประมาณ 2535			ปีงบประมาณ 2536			ปีงบประมาณ 2537		
	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบ (ร้อยละ)	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบ (ร้อยละ)	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบ (ร้อยละ)
1. กรมสรรพากร	261,042.2	216,600.0	20.5	300,805.3	294,100.0	2.3	366,956.8	334,780.0	9.6
1.1 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	52,944.5	46,900.0	12.9	52,237.0	61,400.0	(6.8)	67,651.0	59,400.0	13.9
1.2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล	87,273.3	60,000.0	45.5	103,975.0	97,800.0	6.3	133,267.5	118,000.0	12.9
1.3 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	66,613.6	-	-	112,581.9	110,000.0	2.3	134,790.8	130,600.0	3.2
1.4 ภาษีธุรกิจเฉพาะ	9,628.9	-	-	16,764.2	16,700.0	0.4	21,227.4	18,700.0	13.5
1.5 ภาษีการค้า	37,782.8	105,800.0	(64.3)	2,739.2	920.0	197.7	1,440.9	350.0	311.7
1.6 อากรแสตมป์	3,781.4	3,800.0	(0.5)	3,875.9	3,880.0	(0.1)	4,752.3	3,930.0	20.9
1.7 ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม	2,884.1	-	-	3,448.4	3,300.0	4.5	3,602.7	3,700.0	(2.6)
1.8 รายได้อื่นๆ	133.6	100.0	33.6	183.7	100.0	83.7	224.2	100.0	124.2
2. กรมสรรพสามิต	1022,031.3	92,800.0	9.9	125,788.5	114,360.0	10.0	138,669.2	129,630.0	7.0
2.1 ภาษีสรรพสามิต	15,489.6	15,500.0	(0.1)	15,637.5	15,780.0	(0.9)	19,708.2	15,600.0	26.3
2.2 ภาษีสรรพสามิตและผลิตภัณฑ์น้ำมัน	41,346.2	44,502.0	(7.1)	43,711.4	43,773.0	(0.1)	46,130.7	47,600.0	(3.1)
2.3 ภาษีสรรพสามิตและเงินผลประโยชน์	15,247.1	15,650.0	(2.6)	16,679.0	15,938.0	4.6	19,272.3	16,550.0	16.4
2.4 ภาษีเบียร์	7,817.8	9,000.0	(13.1)	9,477.5	8,700.0	8.9	12,261.9	10,500.0	16.8
2.5 ภาษีเครื่องดื่ม	5,125.0	6,000.0	(14.6)	5,157.7	5,500.0	(6.2)	5,636.3	5,680.0	(0.8)

ประเภทรายได้	ปีงบประมาณ 2535			ปีงบประมาณ 2536			ปีงบประมาณ 2537		
	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบกับ (ร้อยละ)	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบกับ (ร้อยละ)	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบกับ (ร้อยละ)
2.6 ภาษีเครื่องไฟฟ้า	3.1.1	-	-	545.9	450.0	21.3	899.1	470.0	91.3
2.7 ภาษียศยนต์	15,712.7	-	-	34,349.7	24,000.0	43.1	34,514.7	33,000.0	4.6
2.8 ภาษีอื่นๆ*	745.1	2,008.0	(62.9)	127.1	54.0	135.4	135.2	74.0	82.7
2.9 รายได้อื่นๆ	246.7	140.0	76.2	102.7	165.0	(37.8)	110.8	156.0	(29.0)
3. กรมศุลกากร	86,245.8	104,000.0	(17.1)	105,909.8	93,750.0	13.0	116,871.8	111,000.0	5.3
3.1 อากรขาเข้า	85,082.4	103,000.0	(17.4)	104,651.2	92,540.0	13.1	115,540.4	109,790.0	5.2
3.2 อากรขาออก	10.7	20.0	(46.5)	11.4	10.0	14.0	13.6	10.0	36.0
3.3 รายได้อื่น	1,152.7	980.0	17.6	1,247.2	1,200.0	3.9	1,317.8	1,200.0	9.8
4. หน่วยงานอื่น	76,048.1	47,000.0	61.8	75,602.8	69,500.0	8.8	85,047.6	80,100.0	6.2
4.1 ส่วนราชการอื่น	42,896.4	26,059.0	64.6	36,700.7	34,000.0	7.9	41,794.4	38,000.0	10.0
4.2 รัฐวิสาหกิจ	33,151.7	20,941.0	58.3	38,902.1	35,500.0	9.6	43,253.2	42,100.0	2.7
5. รวมทั้งสิ้น	525,367.4	460,400.0	14.1	608,106.4	571,710.0	6.4	707,545.4	655,510.0	7.9
หัก 1. การคืนภาษีของกรมสรรพากร	10,317.0	-	-	41,432.1	27,280.0	51.9	8,722.3	49,750.0	(2.1)
- คืนภาษีมูลค่าเพิ่ม	8,293.4	-	-	38,354.2	26,400.0	45.3	45,329.6	48,000.0	(5.6)
- คืนภาษีอื่นๆ	2,023.6	-	-	3,077.9	880.0	249.8	3,392.7	1,750.0	93.9
2. การกักเงินเพื่อชดเชยภาษีสำหรับสินค้า ออก	8,737.2	-	-	10,348.1	10,030.0	3.2	6,261.6	5,760.0	8.7
6. รวมรายได้สุทธิ (Net)	506,313.2	460,400.0	10.0	556,326.2	534,400.0	4.1	625,561.5	600,000.0	8.8

การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลเปรียบเทียบกับประมาณการ
ปีงบประมาณ 2535-2543 (ต่อ)

หน่วย: ล้านบาท

ประเภทรายได้	ปีงบประมาณ 2538			ปีงบประมาณ 2539			ปีงบประมาณ 2540		
	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบ (ร้อยละ)	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบ (ร้อยละ)	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบ (ร้อยละ)
1. กรมสรรพากร	444,512.2	401,150.0	10.8	508,832.4	512,100.0	(0.6)	518,619.9	566,060.0	(8.4)
1.9 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	86,190.0	66,850.0	28.9	109,396.4	92,750.0	17.9	115,137.4	127,510.0	(9.7)
1.10 ภาษีเงินได้นิติบุคคล	157,078.1	145,000.0	8.3	172,235.4	184,300.0	(6.5)	162,655.2	189,650.0	(14.2)
1.11 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	163,121.5	158,900.0	2.7	184,227.4	193,750.0	(4.9)	195,813.1	201,900.0	(3.0)
1.12 ภาษีธุรกิจเฉพาะ	28,311.3	21,800.0	29.9	33,409.6	32,200.0	3.8	34,285.8	36,800.0	(6.8)
1.13 ภาษีการค้า	1,082.1	-	-	572.0	200.0	186.0	264.3	300.0	(11.9)
1.14 อกรแสตมป์	5,283.9	4,300.0	22.9	5,285.7	5,300.0	(0.3)	4,734.0	5,840.0	(18.9)
1.15 ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม	3,196.0	4,200.0	(23.9)	3,429.8	3,400.0	0.9	5,322.1	3,800.0	40.1
1.16 รายได้อื่นๆ	249.3	100.0	149.3	276.1	200.0	38.0	408.0	260.0	59.6
2. กรมสรรพสามิต	155,308.5	155,820.0	(0.3)	167,159.5	165,690.0	0.9	180,167.9	186,030.0	(3.2)
2.1 ภาษียาสูบ	20,717.2	22,560.0	(8.2)	24,057.3	23,350.0	3.0	29,816.0	28,000.0	6.5
2.2 ภาษีสรรพสามิตและผลิตภัณฑ์น้ำมัน	53,500.8	56,000.0	(4.5)	58,005.4	54,920.0	5.6	63,983.2	64,900.0	(1.4)
2.3 ภาษีสุราและเงินผลประโยชน์	19,758.9	17,500.0	12.9	21,548.4	20,900.0	3.1	22,763.3	23,900.0	(4.8)
2.4 ภาษีเบียร์	15,130.7	13,700.0	10.4	17,359.8	16,780.0	3.5	21,383.1	21,200.0	0.9
2.5 ภาษีเครื่องดื่ม	6,598.3	6,100.0	8.2	6,845.0	6,570.0	4.2	7,519.1	7,500.0	0.3

ประเภทรายได้	ปีงบประมาณ 2538			ปีงบประมาณ 2539			ปีงบประมาณ 2540		
	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบ (ร้อยละ)	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบ (ร้อยละ)	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบ (ร้อยละ)
2.6 ภาษีเครื่องไฟฟ้า	1,1903.0	900.0	32.3	1,728.8	1,100.0	57.2	1,764.8	2,100.0	(16.0)
2.7 ภาษีรถยนต์	38,146.6	38,800.0	(1.7)	37,343.2	41,800.0	(10.7)	32,294.9	38,100.0	(15.2)
2.8 ภาษีอื่นๆ*	157.0	88.0	78.4	153.1	157.0	(2.5)	501.3	200.0	150.7
2.9 รายได้อื่นๆ	108.7	172.0	(36.8)	118.6	113.0	5.0	142.2	130.0	9.4
3. กรมศุลกากร	128,546.9	126,830.0	1.4	129,542.9	138,560.0	(6.5)	104,159.8	125,990.0	(17.3)
3.1 อากรขาเข้า	127,123.8	125,620.0	1.2	128,212.3	137,050.0	(6.4)	102,704.4	124,684.0	(17.6)
3.2 อากรขาออก	8.5	10.0	(14.8)	6.3	14.0	(55.1)	7.8	6.0	30.0
3.3 รายได้อื่น	1,414.6	1,200.0	17.9	1,324.4	1,496.0	(11.5)	1,447.6	1,300.0	11.4
4. หน่วยงานอื่น	86,774.3	84,500.0	2.7	89,756.2	89,850.0	(0.1)	106,101.4	106,300.0	(0.2)
4.1 ส่วนราชการอื่น	41,249.6	40,500.0	1.9	40,650.1	40,000.0	1.6	38,101.6	42,380.0	(10.1)
4.2 รัฐวิสาหกิจ	45,524.7	44,000.0	3.5	49,106.1	49,850.0	(1.5)	1,447.6	1,300.0	11.4
5. รวมทั้งสิ้น	815,141.9	768,300.0	6.1	895,291.1	906,200.0	(1.2)	909,049.0	984,380.0	(7.7)
หัก 1. การคืนภาษีของกรมสรรพากร	52,921.6	46,500.0	13.8	37,812.8	55,000.0	(31.2)	58,400.3	50,380.0	15.9
- คืนภาษีมูลค่าเพิ่ม	49,143.3	44,500.0	10.4	34,147.8	52,000.0	(34.3)	55,313.2	46,800.0	18.2
- คืนภาษีอื่นๆ	3,778.3	2,000.0	88.9	3,665.0	3,000.0	22.2	3,087.1	3,580.0	(13.8)
2. การกั้นเงินเพื่อชดเชยภาษีสำหรับสินค้า ออก	7,108.0	6,800.0	4.5	7,473.3	8,000.0	(6.6)	7,072.8	9,000.0	(21.4)
6. รวมรายได้สุทธิ (Net)	755,112.3	71,000.0	5.6	850,005.0	843,200.0	0.8	843,575.9	925,000.0	(8.8)

การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลเปรียบเทียบกับประมาณการ
ปีงบประมาณ 2535-2543 (ต่อ)

หน่วย:ล้านบาท

ประเภทรายได้	ปีงบประมาณ 2541			ปีงบประมาณ 2542			ปีงบประมาณ 2543		
	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบ (ร้อยละ)	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบ (ร้อยละ)	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบ (ร้อยละ)
1. กรมสรรพากร	498,966.2	488,441.0	2.2	452,317.0	434,070.0	4.2	461,321.7	443,480.0	4.0
1.1 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	122,945.0	114,460.0	7.4	106,070.5	99,900.0	6.2	91,790.1	85,300.0	7.6
1.2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล	99,480.0	80,710.0	23.3	108,819.9	101,640.0	7.1	145,554.1	133,630.0	8.9
1.3 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	232,387.6	246,001.0	(5.5)	201,975.8	195,890.0	3.1	192,509.7	192,050.0	0.2
1.4 ภาษีธุรกิจเฉพาะ	35,241.1	39,370.0	(10.5)	21,311.4	28,350.0	(24.8)	17,015.3	20,000.0	(14.9)
1.5 ภาษีการค้า	341.7	140.0	144.1	185.5	140.0	32.5	126.1	100.0	26.1
1.6 ภาษีการค้ำ	2,991.8	3,300.0	(9.3)	2,823.5	2,550.0	10.7	3,351.1	3,100.0	8.1
1.7 ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม	5,316.2	4,200.0	26.6	10,872.1	5,300.0	105.1	10,739.2	9,000.0	19.3
1.8 รายได้อื่นๆ	262.7	260.0	1.0	258.3	300.0	(13.9)	236.1	300.0	(21.3)
2. กรมสรรพสามิต	155,563.2	155,125.0	0.3	163,891.5	159,041.0	3.0	168,821.9	170,755.0	(1.1)
2.1 ภาษีสรรพสามิต	28,559.6	27,764.0	2.9	26,655.3	26,400.0	1.0	28,133.6	28,760.0	(2.2)
2.2 ภาษีสรรพสามิตและผลิตภัณฑ์น้ำมัน	65,372.9	65,754.0	(0.6)	66,583.5	65,300.0	2.0	64,832.0	65,700.0	(1.3)
2.3 ภาษีสรรพสามิตและเงินผลประโยชน์	20,257.3	20,115.0	0.7	22,800.4	20,600.0	10.7	8,275.7	10,500.0	(21.2)
2.4 ภาษีเบียร์	23,190.7	21,692.0	6.9	24,991.8	26,800.0	(6.7)	26,437.8	27,000.0	(2.1)
2.5 ภาษีเครื่องดื่ม	7,023.1	7,450.0	(5.7)	6,483.8	6,800.0	(4.7)	7,444.2	7,580.0	(1.8)

ประเภทรายได้	ปีงบประมาณ 2541			ปีงบประมาณ 2542			ปีงบประมาณ 2543		
	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบ (ร้อยละ)	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบ (ร้อยละ)	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบ (ร้อยละ)
2.6 ภาษีเครื่องไฟฟ้า	1,003.1	1,000.0	0.3	903.6	800.0	13.0	1,103.8	1,050.0	5.1
2.7 ภาษีสรรพสามิต	8,556.9	10,000.0	(14.4)	13,940.9	10,900.0	27.9	26,781.2	24,620.0	8.8
2.8 ภาษีสรรพสามิตรถยนต์	537.7	500.0	7.5	482.0	458.0	5.2	791.1	650.0	21.7
2.9 ภาษีเบ็ดเตล็ด	41.9	400.0	10.5	419.1	370.0	13.3	443.7	420.0	5.6
2.10 ภาษีอื่นๆ*	481.4	350.0	37.5	473.5	472.0	0.3	579.4	510.0	13.6
2.11 รายได้อื่นๆ	138.6	100.0	38.6	157.6	141.0	11.8	3,999.3	3,985.0	0.4
3. กรมศุลกากร	69,338.2	80,638.0	(14.0)	68,094.5	65,274.0	4.3	87,194.5	86,140.0	1.2
3.1 อากรขาเข้า	67,108.4	79,269.0	(15.3)	66,994.4	63,600.0	5.3	85,337.5	84,600.0	0.9
3.2 อากรขาออก	16.7	9.0	85.6	36.4	14.0	160.0	75.0	40.0	87.6
3.3 รายได้อื่น	2,213.1	1,360.0	62.7	1,063.7	1,660.0	(35.9)	1,782.0	1,500.0	18.8
4. หน่วยงานอื่น	91,812.7	115,456.0	(20.5)	108,757.3	127,123.0	(14.4)	100,256.6	102,030.0	(1.7)
4.1 ส่วนราชการอื่น	42,517.8	44,373.0	(4.2)	52,393.7	53,971.0	(2.9)	56,182.0	59,350.0	(5.3)
4.2 รัฐวิสาหกิจ	49,294.9	71,083.0	(30.7)	56,363.6	73,152.0	(23.0)	44,074.6	42,680.0	3.3
5. รวมทั้งสิ้น	815,680.3	839,660.0	(2.9)	793,060.3	785,508.0	1.0	817,594.7	802,425.0	1.9
หัก 1. การคืนภาษีของกรมสรรพากร	74,660.0	50,400.0	48.1	75,324.7	71,551.0	5.3	57,06.1	49,580.0	15.0
- คืนภาษีมูลค่าเพิ่ม	63,858.2	46,500.0	37.3	64,654.7	65,851.0	(1.8)	47,357.6	41,000.0	15.5
- คืนภาษีอื่นๆ	10,801.8	3,900.0	177.0	10,670.0	5,700.0	87.2	9,678.5	8,580.0	12.8
2. การจัดสรรรายได้จาก VAT ให้ อบจ.				2,994.4	1,739.0	72.2	3,198.4	2,880.0	11.1

ประเภทรายได้	ปีงบประมาณ 2541			ปีงบประมาณ 2542			ปีงบประมาณ 2543		
	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบ (ร้อยละ)	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบ (ร้อยละ)	จัดเก็บได้	ประมาณการ	เปรียบเทียบ (ร้อยละ)
การกักเงินเพื่อชดเชยภาษีสำหรับสินค้าออก	7,559.1	7,240.0	4.4	5,915.7	6,798.0	(13.0)	7,277.7	6,935.0	4.9
6. รวมรายได้สุทธิ (Net)	733,461.2	782,020.0	(6.2)	708,825.5	705,420.0	0.5	750,082.5	743,030.0	0.9

หมายเหตุ * ภาษีไฟ ภาษีแก้วและเครื่องแก้ว ภาษีผลิตภัณฑ์เครื่องหอม ภาษีเรือ ภาษีรายรับสถานบริการ ภาษีพรม

ที่มา : กรมสรรพากร กรมศุลกากร กรมบัญชีกลางและสำนักงานงบประมาณ

รวบรวมโดย : กองนโยบายและวางแผนกลางคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

กระทรวงการคลัง
กรมบัญชีกลาง
กรมศุลกากร
กรมสรรพากร
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
กรมการคลัง

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวจักราวดี อุนโยธา เกิดเมื่อวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2520 ที่อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปีการศึกษา 2540 และเข้าศึกษาในหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต ที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2541

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย